

Terézia Jakabová

Veselo je v školskom klube 3

Metodické komentáre k pracovnému zošitu
pre školské kluby detí

Autorka ©

Terézia Jakabová

Ilustrácie ©

Mišo Tinák Uhrín

Šéfredaktor

Mgr. Walter Hirschner

Redaktorka

Mgr. Jana Lučeničová

Vydal ©

AITEC, s. r. o.
Slovinská 12
821 04 Bratislava v
roku 2013
www.aitec.sk

Všetky práva vyhradené. Toto dielo ani žiadnu jeho časť nemožno reprodukovat' bez súhlasu majiteľa práv.

Koncepcia pracovného zošita

Pracovný zošit *Veselo je v školskom klube 3* je v súlade so všetkými požiadavkami nových legislatívnych zmien týkajúcich sa výchovno-vzdelávacieho procesu v školských kluboch detí. Keďže tvorba výchovného programu je výlučne v rukách riaditeľa/riaditeľky školského klubu detí (školy), každý školský klub detí ho má odlišný. Z tohto dôvodu sa autorka pri tvorbe a koncipovaní pracovného zošita opierala o *ukážku tvorby výchovného programu*, ktorá je uverejnená na stránke MŠ SR a o dokument *Vytyčovanie špecifických výchovno-vzdelávacích cieľov v procese realizácie výchovného programu v ŠKD* od PhDr. V. Brhelovej. Dbala na to, aby zošit ponúkal deťom i vychovávateľom dostatok rôznorodých úloh plniacich obsah a ciele jednotlivých tematických oblastí výchovy.

Štruktúra pracovného zošita

Pracovný zošit má 64 strán. Je rozdelený na 4 časti podľa jednotlivých ročných období. Toto delenie podčiarkuje aj grafické spracovanie – farebnosť pracovného zošita.

Pracovný zošit je koncipovaný tak, že **jedna dvojstrana** by sa mala vypracovať **približne za jeden týždeň**. Každá strana je prepojená témou a motivovaná hlavnými postavami.

Úlohy (plniace najmä ciele vzdelávacej oblasti výchovy) v pracovnom zošite sú prepojené s učivom, ktoré by mali deti v danom časovom období preberať v škole (podľa cieľov a požiadaviek ŠVP).

Tempo a periodicita vypracovávaní pracovného zošita závisí výlučne od vychovávateľa/vychovávateľky. Je však žiaduce, aby deti vypracovávali úlohy, ktoré sú primerané ich veku, schopnostiam, zručnostiam a vedomostiam, ktoré v danom období získali v rámci vyučovacieho procesu.

Pracovný zošit bol zostavený tak, aby v ňom mohli úlohy vypracovávať deti samostatne, s minimálnou pomocou vychovávateľa/vychovávateľky (prečítanie zadania, prípadne vysvetlenie úlohy). Samozrejme, ideálne je, ak sa vychovávateľ/vychovávateľka s deťmi najprv o každom cvičení porozpráva, motivuje ich pred začatím práce a usmerní ich prácu tak, aby riešenie úlohy (prípadne samotný motivačný rozhovor) splnilo cieľ zvolenej tematickej oblasti výchovy. Uvedomujeme si však, že tento spôsob práce je vo väčšine oddelení nerealizovateľný (odchod detí na krúžky, zmiešané oddelenia...).

V metodických komentároch autorka ponúka **rôzne možnosti práce s jednotlivými úlohami a cvičeniami**. Záleží na vychovávateľoch, ktoré z nich (vzhľadom na podmienky daného oddelenia, schopnosti a zručnosti detí) zrealizuje.

Úlohy a aktivity sú koncipované tak, aby sa plnili **špecifické ciele jednotlivých tematických oblastí výchovy**. Tento autorský zámer je vyjadrený aj prostredníctvom piktogramov. Sú pri úlohách umiestnené tak, aby deti nerušili a zároveň boli pre vychovávateľa/vychovávateľku informáciou o prvotnom zameraní úlohy. Piktogramy môžu slúžiť aj ako námet, akým spôsobom sa dá úloha ďalej rozvíeť.

V zadnej časti pracovného zošita sa nachádza **dvojstrana pre vychovávateľov**. Nájdu tu ďalšie námety na svoju prácu. Ide väčšinou o návody na zhotovenie rôznych výrobkov (pracovno-technická oblasť výchovy), námety na rôzne hry (telovýchovná, zdravotná a športová oblasť výchovy) a aktivity počas vychádzok, pričom tematicky korešponujú s obsahom pracovného zošita. Dvojstrana je písaná menším písmom, aby sa na ňu vošlo čo najviac námetov, no pre ľahšiu orientáciu sú námety rozlíšené štyrmi farbami, rovnako ako je rozdelený aj pracovný zošit (jar, leto, jeseň, zima). Pri každej aktivite je uvedené číslo strany a názov kapitoly. Je preto vhodné, aby si vychovávateľ/-ka pred preberaním novej kapitoly vždy nalistoval/-a tieto zadné strany a vybral/-a aktivity, ktoré s kapitolou súvisia.

Obrázok v rohu strany

Obrázok sa nachádza na každej druhej strane pracovného zošita. Na týchto ilustráciách deti môžu sledovať postupne sa odvíjajúci príbeh o zvieratkách v lese počas štyroch ročných období, situácie z ich života (sova chytajúca myš, premrznutá sova a podobne). Obrázok môžeme využiť na rôzne aktivity pre deti:

- vytvorenie a napísanie príbehu o jednom obrázku (samostatná práca alebo práca v skupinách); pri písaní o prvých obrázkoch od detí nevyžadujeme vety ani premyslený dej, stačí, ak spočiatku dokážu vymenovať časti obrázka či dej heslovito;
- súťaž o vytvorenie najvtipnejšieho príbehu k obrázku (práca vo dvojiciach alebo v skupinách);
- vymyslenie a zdramatizovanie príbehu k obrázku;
- vytvorenie viet o obrázku za daných podmienok (použitie 3 podstatných mien, 2 slovies, 1 prídavného mena a pod.);
- dokreslenie ďalších postáv do obrázka podľa vlastnej fantázie;
- dokresľovanie do obrázka podľa vymysleného príbehu, ktorý deťom povieme (napríklad k sove priletela na návštevu jej sesternica Hukaňa a sadla si k nej na konár);
- kreslenie komiksu k vymyslenému príbehu o obrázku (skupinová práca).

Práca s horným textom

Na niektorých stranách sa nachádza úloha na prácu s horným textom – s úvodným príbehom v hornej časti strany. Práca pozostáva väčšinou z toho, že deti identifikujú slovné druhy, slová s daným počtom slabík, vybrané slová a podobne. Takisto sú tu úlohy zamerané na

prácu s textom, čítanie s porozumením. Tieto úlohy môžeme rozšíriť podľa našich potrieb a individuálnych schopností detí.

Práca s počítačom

Riešenie tohto typu úloh predpokladá prístup k počítaču a niekedy aj k internetu. Z analyzovania výsledkov prieskumu, ktorý sme pred vydaním pracovného zošita realizovali, sme zistili, že niektoré ŠKD majú bezproblémový prístup k počítačom, niektoré však nie. Úlohy na prácu s počítačom preto môžeme využiť počas pobytu dieťaťa v ŠKD, ale môžeme ich zadať i ako úlohy v domácom prostredí (v prípade, že nemáme prístup k počítačom).

Práca s mapou

Na niektorých stranách sa nachádzajú úlohy na prácu s mapou, ktorá je na prvej strane pracovného zošita. Deti na nej vyznačujú mestá, rieky alebo národné parky podľa zadania (mesto – vyfarbia krúžok, ktorý sa pri ňom nachádza, oblasť – vyfarbujú plôšku, rieka – obtiahnu jej obrys).

Motivačný príbeh

Na každej strane sa nachádza úvodný motivačný príbeh. Je dôležité, aby sa deti najprv oboznámili s týmto príbehom a až potom začali riešiť úlohy na strane. Príbehy opisujú zážitky rodiny Svetákovcov. Zážitky sú úzko prepojené s realitou, takže jednotlivé situácie sú deťom blízke, stretávajú sa s nimi aj v bežnom živote.

Prostredníctvom motivačných príbehov a v nich opísaných situácií sú deti často vyzývané k zaujatiu vhodného postoja pri riešení opísanej situácie, čím sa u nich rozvíjajú základy asertívneho, empatickeho a ohľaduplného správania k ostatným ľuďom.

Strana 2

Rodinka Svetákovcov sa predstavuje

Na strane sa nachádzajú ilustrácie hlavných postáv príbehov, s ktorými sa budú deti stretávať počas celého školského roka. Vyzveme deti, aby pomenovali rodinné vzťahy medzi jednotlivými členmi rodiny (kto je mama, otec, stará mama, starý otec...). Prečítame si spoločne texty v bublinkách, ktoré im priblížia zamestnanie rodičov a záujmy všetkých členov rodiny Svetákovcov. Formulácie textov deťom umožňujú, aby si preopakovali zásady predstavenia sa. Je vhodné, aby sme sa každej postave venovali zvlášť.

Námety na diskusiu

Deťom môžeme klásť takéto otázky:

Kto z rodiny rád športuje?

Ktorému športu sa venuje?

Kto z nich hrá na hudobnom nástroji?

Čomu sa venuje dedko?

Ktorým záľubám sa venuje Oto?

Koho meno býva zverejňované v časopisoch? (Otove, keďže uverejňujú jeho fotografie)

Za kým z rodiny Svetákovcov by ste išli s chorým zvieratkom?

Čomu sa venujú vedci?

Ktoré pamiatky by mohla navštíviť babička v našej obci?

Videl niekto z vás futbalový zápas žien?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Pozorovať ukážky správneho predstavenia sa. (1 A)
vzdelávacia	Poznať pravidlá slušného predstavenia sa. (1 A)
esteticko-výchovná	Vyfarbiť obrázky podľa vlastnej fantázie. (1 B)

Námety na aktivity

Aktivita 1

Vyberieme 6 detí, ktoré budú predstavovať jednotlivých členov rodiny Svetákovcov. Každé z nich si vyberie jedno dieťa, s ktorým bude tvoriť dvojicu. Počas vopred určeného času si dvojice pripravujú krátky dialóg, v rámci ktorého sa navzájom predstavia. Dbáme na dodržiavanie zásad slušného a vhodného predstavenia sa (postoj, podanie ruky, správna formulácia predstavenia...). V aktivite potom pokračujú ďalšie deti.

Aktivita 2

Každé dieťa si vymyslí, koho bude predstavovať (niekoho z triedy, rodiča, pani vychovávateľku, obľúbeného herca, športovca...). Svoj výber však neprezradí. Potom vyberieme jedno dieťa, ktorému dávajú ostatní otázky. Pomocou nich sa snažia zistiť, o koho ide. Otázky musia byť formulované tak, aby na ne dieťa odpovedalo len áno alebo nie.

Výrobok

Na začiatku týždňa vyzveme deti, aby nosili do ŠKD obrázky z časopisov, ktoré použijeme pri výrobe jesenného stromu (postup na s. 64). Okrem neho budeme potrebovať farebný papier a 1 ks baliaceho papiera.

Hra

Rýchlejší ako vietor (postup na s. 64)

Strana 3

Na strane 3 sa opäť venujeme informáciám o jednotlivých členoch rodiny Svetákovcov. Deti sa prostredníctvom riešenia úloh dozvedia ich vek, názov mesta, v ktorom žijú, a druh živočícha, ktorého chovajú doma. Deti so stranou pracujú samostatne, vymedzíme im dostatočný čas (stranu nemusia vypracovať za jeden deň). Po vyriešení všetkých úloh na strane s deťmi vedieme rozhovor, pomocou ktorého nielen skontrolujeme správnosť riešenia, ale i rozvineme diskusiu týkajúcu sa rodiny detí i úlohu v pracovnom zošite. Pri odpovediach

na otázky týkajúce sa živočíchov je vhodné, aby deti pracovali s encyklopédiou, kde sa o živočichochoch na fotografiách dozvedia viac.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vyhľadať krstné mená a určiť v nich začiatočné písmená. (1 A) Zložiť z písmen názov mesta. (1 B)

Riešenie úlohy 2

Deti najprv na strane 2 označia rodné mená Svetákovcov a v každom zakrúžkujú začiatočné písmeno (A, P, P, D, R, O).

V časti úlohy po b) potom z týchto písmen vytvoria názov mesta, v ktorom žijú Svetákovci – POPRAD. Ako pomôcka im slúži farebné odlíšenie okienok, do ktorých budú vpisovať samohlásky (zelené okienko) a spoluhlásky (červené okienko).

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vyriešiť príklady na sčítanie a odčítanie v obore do 100. (3 A) Dopĺňať vety s matematickými úlohami. (3 B)

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Pomenovať živočíchy na fotografiách.
prírodovedná	Pomenovať živočíchy na fotografiách.

Riešenie úlohy 4

MAČKA

5

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Nakresliť mačku.

Úlohou detí je nakresliť na výkres mačku. Môžeme zvoliť akúkoľvek techniku stvárnenia tohto živočícha, napríklad:

- nakresliť mačku voskovými pastelkami a pozadie vymaľovať vodovými farbami,
- z obrázka mačky, ktorý si deti vopred prinesú, časť odstrihnúť, nalepiť ju na výkres a chýbajúcu časť domaľovať,
- namaľovať mačku na výkres a dotvoriť ju tušom,
- nakresliť na výkres obrysy mačky a vyplniť plochu natrhanými kúskami novinového papiera.

Námety na aktivity

Aktivita 1

Do klobúka (vrecúška...) deťom pripravíme lístočky s menami/názvami rozprávkových

postáv. Potom vyzveme jedno dieťa, ktoré si z ponúkaných lístočkov jeden vyberie. Neprezradí ostatným, ktorú rozprávkovú postavu predstavuje. Za dané časové obdobie si pripraví krátky text, v ktorom sa predstaví. Nesmie však uviesť svoje meno/svoj názov. Úlohou detí bude uhádnuť, o ktorú rozprávkovú postavu ide. Dieťa, ktoré prvé uhádne meno rozprávkovej postavy, si vylosuje ďalší lístok.

Aktivita 2

Na začiatku týždňa vyzveme deti, aby si do ŠKD priniesli encyklopédie či iné knihy o živočíchoch. Deti rozdelíme do skupín tak, aby každá mala k dispozícii aspoň jednu knihu. Potom si každá skupina vylosuje jedného zo živočíchov na fotografiách a pripraví si o ňom zaujímavé informácie z pripravenej knihy. Informácie prezentuje ostatným.

Strana 4

Petra a Oto kráčajú do školy

Na strane sa deti prvýkrát stretnú s príbehom rodiny Svetákovcov. Pri práci s ním postupujeme podľa pokynov na strane 5. Strana je venovaná plneniu cieľov jednej z prierezových tém – dopravnej výchovy. Deti si na nej zopakujú poznatky týkajúce sa pravidiel cestnej premávky. Zopakujeme si s nimi poznatky o kultúrnom správaní na chodníku, pomoci telesne postihnutým chodcom, ohľaduplnom správaní voči ostatným chodcom a účastníkom cestnej premávky, o význame dopravného značenia a druhoch dopravných značiek.

Námety na diskusiu:

Po ktorej strane chodníka je potrebné chodiť?

Ako sa správame pri pohybe po chodníku?

Čo nám pomáha pri prechádzaní na druhú stranu cesty?

Ako postupujeme, keď chceme prejsť na druhú stranu cesty na miestach, kde nie je svetelná signalizácia?

Ktoré dopravné značky sú na obrázku? Čo znamenajú?

Ktoré dopravné značky ešte poznáš?

Aké výhody má prechádzanie cez nadchod/podchod?

Kadiaľ by mal ísť Oto (na bicykli)?

Ako by mal postupovať Oto, ak by chcel ísť s bicyklom po chodníku?

Koľko rokov musí mať cyklista na ceste bez sprievodu dospelej osoby?

Ako dáva cyklista najavo, že chce odbočiť?

Ktoré ochranné pomôcky používame pri jazde na bicykli?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť na ilustrácii bezpečnú cestu detí do školy na základe poznatkov z dopravnej výchovy.

Deti určujú a vyznačujú bezpečnú cestu do školy postavám na obrázku. Môžeme im zadávať podmienky, napríklad: chlapec vpravo pôjde do školy cez dva nadchody a podobne. Sledujeme, či si deti všimnú úpravu chodníkov a ciest pre ľudí na vozíku. Môžeme im vysvetliť, že túto úpravu využívajú napríklad aj matky s kočíkmi. Úloha má viacero správnych riešení.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Pomenovať a vyfarbiť dopravné značky.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Nakresliť a pomenovať ľubovoľnú dopravnú značku.

Námety na aktivity

Aktivita 1

Deťom môžete prečítať rozprávku alebo povedať vymyslený príbeh o dopravných značkách, ktoré odišli z miesta, kde boli umiestnené a nevedeli, kam sa majú vrátiť. Deťom ukazujeme obrázky dopravných značiek a dávame im otázky: Kde má stáť značka Pozor, priechod pre chodcov? Na čo upozorňuje vodičov? Koho chráni? Atd'.

Aktivita 2

S deťmi si môžeme vyrobiť dopravné značky z výkresu, nalepiť ich na špajle a postaviť pomocou plastelíny na baliaci papier. Spoločne si naň môžete nakresliť križovatky, domy, park, ihrisko a znázorňovať si pomocou malých autíčok a postáv zo stavebnice rôzne dopravné situácie.

Strana 5

Čo sa dialo pred školou

Strana je venovaná povahovým vlastnostiam ľudí a zdravému stravovaniu. Tieto dve navzájom rozdielne témy sú prepojené úvodným príbehom o novej Petrinej spolužiačke (povahové vlastnosti), ktorý sa odohráva v školskom prostredí (jedlo na desiatu).

Námety na diskusiu

Povedz, ako sa mohla cítiť nová žiačka v škole. Čo by jej mohlo uľahčiť príchod do novej školy? Ako by si privítal/-a novú spolužiačku?

Vymenuj vlastnosti, ktoré by podľa teba mal/-a mať správny/-a kamarát/-ka.

Vymenuj názvy dobrých/zlých vlastností človeka.

Ktorú tvoju vlastnosť by si chcel/-a zmeniť? Prečo?

Ktoré potraviny sú podľa teba nezdravé?

Pokús sa vysvetliť slovné spojenie *pestrá strava*.

Ktoré potraviny si nosíš na desiatu ty?

Myslíš si, že sa stačí len správne stravovať a budeš zdravý/-á? Ak nie, čo je podľa teba ešte potrebné robiť?

Povedz názvy zdravých potravín, ktorými by si mohol/mohla nahradiť nezdravé potraviny, keby si mal/-a chuť na niečo slané/sladké.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Nájsť vo vetách pomenovania ľudských vlastností. (1 A) Vedieť oceniť dobré vlastnosti kamaráta/kamarátky. (1 B) Vymenovať svoje kladné i záporné vlastnosti. (1 C)

Prvá úloha nadväzuje na úvodný príbeh, v ktorom sa hovorí o novej Petrinej spolužiačke. Dôležité je viesť s deťmi rozhovor o pocitoch novej žiačky v škole a rozvíjať tak u detí základy empatického cítenia. Úloha sa skladá z troch častí. V prvej časti deti hľadajú vo vetách názvy vlastností novej žiačky (milá, múdra, veselá, priateľská). V druhej časti píšú o vlastnostiach svojho kamaráta/svojej kamarátky. V tretej časti úlohy deti píšú o svojich povahových vlastnostiach a krúžkujú tie, ktoré by chceli zmeniť. Riešením úlohy si deti rozvíjajú základy zručností pri sebahodnotení.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Nájsť vo viacsmierovke názvy potravín. (2 A) Určiť potraviny prospešné pre zdravie človeka. (2 B)
prírodovedno-environmentálna	Zatriediť jedlá zdravej výživy. (2 B) Opísať svoje stravovacie návyky. (2 C)

Úloha sa skladá z troch častí. Je venovaná zásadám správneho stravovania. Pri tejto téme je dôležité, aby sme si uvedomili, že pre niektoré deti môžu byť „zdravé“ potraviny pre ich zdravotný stav škodlivé (alergie na rôzne druhy potravín, celiakia a podobne). Nevyhýbame sa tejto téme, ale naopak, priblížime deťom túto problematiku (primerane veku detí). Uľahčíme tým deťom so zdravotnými problémami pobyt v ŠKD, pretože nebudú nútené vysvetľovať ostatným, z akého dôvodu nejedia niektoré potraviny.

V prvej časti úlohy deti nájdu a vyfarbia v štvorsmerovke názvy 15 potravín. Môžu si pomôcť uvedenými pomôckami (tmavé pečivo, minerálna voda, zákusok, čokoláda, jablko, čaj, tmavý chlieb, tvrdý syr, paprika, šunka, nátierka, paradajka, hruška, jogurt, keks).

V druhej časti odpíšu nevyfarbené písmená do okienok a dozvedia sa znenie ďalšieho zadania: *Napíš, čo si nosíš na desiatu ty.*

V tretej časti úlohy deti krúžkujú názvy potravín, ktoré sú podľa nich zdravé. Samozrejme, pri riešení berieme do úvahy už spomínané zdravotné indispozície niektorých detí.

Námet na aktivitu

Môžeme si s deťmi vyrobiť *Zoznam záväzkov na príjemné chvíle v ŠKD*. Súčasťou tejto aktivity je rozhovor s deťmi o tom, ako môžu zlé povahové vlastnosti alebo nevhodné správanie niektorých detí pokaziť ostatným deťom radosť z pobytu v ŠKD (sebecké správanie, ubližovanie ostatným...). Vyzveme deti, aby hovorili konkrétne príklady (tento spôsob nám môže poslúžiť aj ako spätná väzba, keďže predpokladáme, že deti budú hovoriť o situáciách, s ktorými sa stretli v bežnom živote). Na základe tohto rozhovoru zostavíme s deťmi *Zoznam záväzkov na príjemné chvíle v ŠKD*, kde budú spísané zásady správania v ŠKD. Takto zostavené zásady budú deti viac rešpektovať, pretože ich vytvorili samy a zároveň poznajú ich zmysel a dôležitosť.

Strana 6

Oto nerád vstáva

Strana je previazaná dejom úvodného príbehu. Úlohy sú zamerané na plnenie cieľov zameraných na kultúrne správanie a vystupovanie (formulácia vhodného textu ospravedlnenia) a opakovanie poznatkov získaných na hodinách vlastivedy (orientácia podľa kompasu).

Námety na diskusiu

Prečo prišiel Oto neskoro do školy?

Stalo sa mu prvýkrát, že zaspal? (Overujeme si, či deti čítali úvodný príbeh s porozumením)

Ako sa zachoval Oto? Čo urobil nesprávne?

Stalo sa už tebe, že si zaspal/-a? Ak áno, ako si vyriešil/-a danú situáciu?

Použil/-a si kompas pri orientácii v prírode? Opíš danú situáciu.

Kde okrem školy si počul/-a používať názvy svetových strán? (Např. pri predpovedi počasia...)

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Zaujať správny postoj v opísanej situácii.
vzdelávacia	Sformulovať ospravedlnenie.

Prvá úloha bezprostredne nadväzuje na úvodný príbeh. Deti majú vyriešiť situáciu, v ktorej sa ocitol hlavný hrdina príbehu. Ich úlohou je zaujať vhodný postoj a sformulovať text ospravedlnenia, ktorý by mal podľa nich povedať Oto pani učiteľke.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť správne názvy svetových strán.

Deti vyfarbia modrou ceruzkou správne názvy svetových strán (sever, juh, východ, západ, severovýchod, severozápad, juhovýchod, juhozápad) a žltou ceruzkou políčka s nesprávnymi názvami svetových strán (južník, severojuh, východozápad, severák, východník, západka, východosever, západojuh). Pri správnom vyfarbení políčok vznikne deťom obrázok trojuholníka.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
prírodovedná	Pomenovať živočíchy na ilustrácii. (3 B)
vzdelávacia	Určiť cestu bludiskom podľa ilustrácie kompasu a poznatkov o určovaní svetových strán. (3 A)

V úlohe si deti pútavou formou preopakujú názvy svetových strán a orientáciu podľa kompasu.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vymyslieť a zapísať cestu bludiskom podľa ilustrácie kompasu, poznatkov o určovaní svetových strán a riešenia predchádzajúcej úlohy.

Štvrtá úloha nadväzuje na predchádzajúcu. Deti si v nej precvičia zručnosti získané pri riešení predchádzajúcej úlohy.

5

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
pracovno-technická	Vyrobiť smerovú ružicu.

Alternatíva: Deti pracujú spoločne a namiesto smerovej ružice si urobia model kompasu.

Námety na aktivity

Výrobok

S deťmi si môžeme urobiť Vzor na perinu (návod na str. 64)

Námet na hru

Kto bude v triede prvý (návod na str. 64)

Strana 7

Otecko a určovanie svetových strán

Strana je venovaná učivu vlastivedy – určovaniu svetových strán bez použitia kompasu. Zároveň však deťom ponúka príklad pekného vzťahu otca a syna, resp. zdravých rodinných vzťahov. Pri práci na tejto strane je dôležité, aby sme deti upozornili na farebné odlíšenie ilustrácií a políčok na dopĺňanie textu. Podľa tohto odlíšenia zistia, ktorej časti textu je priradený daný obrázok. Je to veľmi dôležité, pretože bez tohto poznatku deti nebudú vedieť úlohu vyriešiť.

Námety na diskusiu

Prečo bol Oto v príbehu smutný?

Koho poprosil o pomoc?

S čím tebe pomáhajú rodičia?

Akým spôsobom im pomáhaš ty?

Ktoré ďalšie spôsoby orientácie v prírode poznáš ty?

Pre ktorých ľudí je dôležité orientovať sa podľa svetových strán? Vysvetli, prečo títo ľudia podľa teba používajú kompas, keď sa vedia orientovať aj bez neho.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Doplniť správne do viet chýbajúce slová. (1 A) Vyriešiť úlohy na základe čítania s porozumením. (1 B)
esteticko-výchovná	Vyfarbiť obrázky podľa vlastnej fantázie. (1 C)

Je vhodné, aby si deti už doplnené slová škrtali, aby mali prehľad o tom, ktoré zo slov už priradili k vetám.

Práca s horným textom

Úlohou detí je vyznačiť slová, v ktorých sa nachádzajú dve obojaké spoluhlásky hneď vedľa seba. Dôležité je, aby deti brali do úvahy danú podmienku „hneď vedľa seba“. To znamená, že nebudú hľadať slová, v ktorých sa nachádzajú dve obojaké spoluhlásky, ale také, kde sú v slove hneď za sebou (napríklad zmeškal, rozprávanie...).

Námety na aktivity

Aktivita

Vhodnou, ale z hľadiska možností ŠKD ťažšie realizovateľnou aktivitou je samotné vyskúšanie orientácie v prírode podľa ponúknutých možností. Deti si môžu so sebou vziať kompas a overiť získané poznatky priamo v prírode.

Strana 8

Otobudíkoštroj

Úvodný text nadväzuje na situáciu opísanú v príbehu na 6. strane, kde hlavný hrdina Oto príde neskoro na vyučovanie, pretože zaspal. Otovho dedka to trápilo, a preto svojmu vnukovi zostrojil Otobudíkoštroj. Do dejovej línie úvodného príbehu je tak opäť zakomponovaný rodinný vzťah (tentoraz dedko – vnuk). Na strane sa nachádza úloha na sformulovanie poďakovania, na zopakovanie učiva matematiky (reťazové príklady) a prírodovedy (určovanie času, druhy hodín). Pri práci na tejto strane je vhodné využiť model papierových hodín, ktorý je zdarma na stiahnutie na www.aitec.sk pod názvom Obrazová príloha k učebnici Matematika 2 (Belic – Striežovská) č. 5.

Námety na diskusiu

Prečo zostrojil dedko Otovi Otobudíkoštroj?

Ako by sa mu mohol Oto odvdáčať?

Kedy vstávaš ty?

Robí ti problém ranné vstávanie?

Akým spôsobom sa budíš? Budí ťa niekto, alebo vstávaš sám?

Ktoré činnosti robievaš ráno pred odchodom do školy?

Kto vo vašej rodine vstáva ako prvý/posledný?

Ktoré druhy hodín si už videl/-a v skutočnosti? Kde?

Aké ďalšie druhy hodín poznáš?

Myslíš si, že určovanie hodín pomáha ľuďom? V čom?

Prečo je dôležité poznať hodiny?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Sformulovať a napísať poďakovanie.
vzdelávacia	Sformulovať a napísať poďakovanie.

Úlohou detí je sformulovať a napísať poďakovanie pre starého otca (v mene Ota). Dôležité je, aby si deti uvedomili nielen to, že je potrebné za všetko poďakovať, ale i to, že rodičia/starí rodičia robia pre nich veľa vecí z lásky (nie preto, že by to bola ich povinnosť).

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vyriešiť reťazové príklady na sčítanie a odčítanie v obore do 100. Určiť a vyznačiť čas na ciferníku. (2 A) Vyznačiť čas na ciferníku. (2 B, 2 C)

Deti vyriešia reťazový príklad a vyznačia výsledok ako čas na ciferníku. Ak správne vyriešia príklady, zistia, že Oto vstáva cez týždeň o 7. hodine a cez víkend o 9. hodine. Je dôležité, aby čas na ciferníku vyznačili zelenou ceruzkou, aby potom mohli červenou ceruzkou vyznačiť čas, v ktorý vstávajú ony.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vytvoriť z písmen názvy druhov hodín.

Deti hľadajú zašifrované slová označujúce druhy hodín: presýpacie, digitálne, slnečné.

Námet na aktivitu

S deťmi si môžeme zasúťažiť. Rozdelíme ich do skupín a potom im rozprávame vymyslený príbeh tak, aby v ňom bola úloha na určovanie času. Napríklad: Oto prišiel domov zo školy o jednej hodine popoludní. Rozhodol sa, že navštívi strýka. Najprv sa najedol a napísal úlohy. Trvalo mu to hodinu a pol. Potom hodinu cestoval k strýkovi. Koľko bolo hodín, keď prišiel za strýkom? Vyzveme obe skupiny, aby napísali výsledok na papierik (aby sa neprekrikovali). Za správnu odpoveď získavajú 1 bod.

Strana 9

Svetákovci v lese

Strana je motivovaná témou turistika. Cieľom je vzbudiť záujem detí o krásy Slovenska, konkrétne o lokalitu Slovenský raj. Je vhodné, aby sme sa na rozprávanie o tejto časti územia Slovenska pripravili prinesením vhodného obrazového materiálu a zaujímavými informáciami o tejto prírodnej oblasti. Úvodným príbehom i úlohami na strane sa takisto prelína motív turistiky, ktorú v diskusii rozvineme ako jednu z vhodných foriem aktívneho trávenia voľného času.

Námety na diskusiu

Bol/-a si už niekedy v Slovenskom raji? Ak áno, čo ťa tam najviac upútalo? Ak nie, chcel/-a by si túto prírodnú oblasť navštíviť? Čo ťa najviac láka?

Čo si sa naučil/-a o tejto prírodnej oblasti v škole?

Videl/-a si fotografie z tohto národného parku?

Chodieváš aj ty na turistické výlety?

Ktoré živočíchy si už videl/-a vo voľnej prírode?

Ako zvykneš tráviť čas so svojou rodinou?

Chodievate na výlety po Slovensku? Kde ste už boli? Ktorú časť Slovenska ste ešte nenavštívili a ty by si ju chcel/-a navštíviť?

Myslíš si, že je turistika zdravá pre ľudský organizmus? Ktoré ďalšie druhy športových aktivít vo voľnej prírode poznáš?

Ktorej športovej aktivite vo voľnej prírode sa venuješ ty alebo niekto z tvojich blízkych?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vyriešiť príklady na sčítanie dvoch dvojciferných čísel v obore do 100 bez prechodu cez základ 10.
esteticko-výchovná	Nakresliť obrázky podľa zadania.

Úloha sa dá rozvinúť rôznymi spôsobmi podľa toho, ktorej tematickej oblasti výchovy sa chceme venovať. Môžeme plniť ciele vzdelávacej oblasti výchovy, napríklad viesť s deťmi rozhovor o voľne žijúcich živočichochoch, alebo sa sústredíme na plnenie cieľov spoločenskovednej oblasti výchovy a rozprávame sa s nimi o pozitívnych vzťahoch v rodine.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vypočítať reťazový príklad v obore do 100.

Deti sa po vyriešení príkladu dozvedia zaujímavosť o rieke Hornád. Ak máme priestor, môžeme si s nimi túto rieku vyhľadať na mape a hovoriť si zaujímavosti o ďalších riekach.

Upozornenie: Z prvej ryby vypadla časť príkladu, a tak sa úloha stáva neriešiteľná. Treba deťom povedať, aby do prvej ryby napísali číslo 32 a až potom začali rátať.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Napísať zoznam vecí potrebných na turistiku so zreteľom na špecifiká horského prostredia a počasia.
prírodovedno-environmentálna	Napísať zoznam vhodného oblečenia a vecí potrebných na turistiku.

Po vyriešení úlohy sa môžeme s deťmi rozprávať o tom, čo by si zbalili na výlet do hôr, k jazeru, na hrad a podobne. Dbáme na to, aby deti svoj výlet zdôvodnili (niekedy sa nám

totiž môže zdať, že predmet, ktorý navrhne dieťa, je zbytočný, ale dieťa nám môže svoj výber rozumne zdôvodniť).

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
prírodovedno-environmentálna	Vytvoriť krátky text o živočíchovi alebo rastline daného regiónu.
esteticko-výchovná	Výtvarne dotvoriť text týkajúci sa živočíchov a rastlín v danom regióne.

Námety na aktivity

Aktivita 1

Táto aktivita je vhodná najmä vtedy, keď máme zmiešané oddelenie. Najstaršie deti rozdelíme do skupín. Ich úlohou bude pripraviť pre mladšie deti zaujímavú aktivitu týkajúcu sa informácií o živočíchoch alebo rastlinách daného regiónu (rozprávka o zajačikovi, hádanky, básničky, rozprávanie spojené s ukázkami obrázkov, rozprávanie skutočných zážitkov...). Skupina, ktorá to podľa zhodnotenia mladších detí urobí najzaujímavejšie, vyhráva. Táto aktivita bude aj výbornou spätnou väzbou, pretože jej výsledok môžeme využiť pri voľbe vhodného spôsobu výchovno-vzdelávacieho prístupu k deťom.

Výrobok

Vyzveme deti, aby v priebehu týždňa nosili šošovicu, ktorú budú potrebovať na výrobu spiaceho ježka nasledujúci týždeň.

Strany 10 – 11

Jeseň

Strany 10 a 11 patria medzi dvojstrany venované jednotlivým ročným obdobiam a k nim sa tematicky viažu aj úlohy na týchto stranách. Je vhodné, aby sme si pri práci s nimi zvolili jednotný postup a doplňujúce aktivity (napríklad práca s kalendárom, zapisovanie počasia v určené dni, zaznamenávanie prác na poli, v záhradách alebo správanie živočíchov počas týchto období).

Návrhy na diskusiu

Povedz, čo všetko sa v prírode deje na jeseň. Podľa čoho vieme, že prichádza?

Ktoré práce sa robia počas jesene na poli/v záhrade/v ovocnom sade?

Ktoré plodiny dozrievajú na jeseň?

Ktoré z nich pestujete u vás doma?

Ako sa správajú živočíchy počas jesene?

Ako sa pripravujú na príchod zimy?

Ktoré vtáky odlietajú do teplých krajín?

Prečo odlietajú preč?

Ktoré z vtákov u nás zostávajú?
 Pomáhame im prežiť zimu u nás? Akým spôsobom im pomáhaš ty?
 Akým spôsobom sa pripravujú ľudia na príchod zimy?
 Robia si tiež zásoby ako živočíchy?
 Pripravujú zásoby pre živočíchy, ktoré chovajú doma?
 Ktorým športom sa môžeme venovať počas jesene?
 Ktoré sviatky slávime počas jesenného obdobia?
 Kto z vás má narodeniny/meniny počas jesene?
 Povedz, aký je rozdiel medzi pranostikou a prirovnaním.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Napísať názvy jesenných mesiacov.

Pri riešení tejto úlohy je dôležité uvedomiť si, že poznáme dva druhy kalendárov, podľa ktorých určujeme dĺžku trvania jednotlivých ročných období – meteorologický a astronomický.

Jar:

Meteorologický kalendár: 1. 3. – 31. 5.

Astronomický kalendár: 19. až 21. 3 – 20. 6.

Leto:

Meteorologický kalendár: 1. 6. – 31. 8.

Astronomický kalendár: 20., 21. alebo 22. 6. – 22. 9.

Jeseň:

Meteorologický kalendár: 1. 9. – 31. 11.

Astronomický kalendár: 22. alebo 23. 9. – 21. 11.

Zima:

Meteorologický kalendár: 1. 12. – 28. 2. (v priestupnom roku 29. 2.)

Astronomický kalendár: 21. alebo 22. 12. – 22. 3.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť názvy sviatkov a významných dní v jesennom období.
spoločenskovedná	Vymenovať sviatky na Slovensku týkajúce sa jesenného obdobia.

S deťmi sa rozprávame o sviatkoch v jesennom období, o prípravách na ich oslavu, spôsobe ich slávenia a podobne. Berieme pri tom do úvahy náboženské zvyklosti jednotlivých detí.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vyhľadať a označiť v pranostikách mäkké spoluhlásky. (3 A) Vysvetliť význam pranostiky. (3 B)
spoločenskovedná	Oboznámiť sa s pranostikou. (3 B)

Deti môžeme vyzvať, aby sa opýtali rodičov a najmä starých rodičov na pranostiky, ktoré poznajú. Pranostikám vymedzíme miesto v ŠKD, na ktoré ich budeme zapisovať. Potom môžeme pozorovať, či sa dané pranostiky naplnia alebo nie.

Môžeme sa tiež pokúsiť o vytvorenie vlastnej pranostiky na základe zápisov do kalendára počasia. Vedeť tak deti k tomu, aby si viac všímali, čo sa okolo nich deje.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
telovýchovná, zdravotná a športová	Určiť na ilustrácii predmety vhodné na športovanie v období jesene.
esteticko-výchovná	Vyfarbiť obrázok podľa svojej fantázie.

S deťmi sa rozprávame o možnostiach trávenia voľného času aktívnym športom, o pozitívnom pôsobení fyzickej aktivity na ľudský organizmus. Nezabudneme im pripomenúť zásady bezpečnosti, napríklad pri bicyklovaní (ochranné pomôcky, sprievod dospelšej osoby, vybavenie bicykla...) či korčuľovaní.

5

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Pomenovať a napísať názvy ovocia a zeleniny na obrázku.

Deti pozorujú obrázok a tvoria o ňom vety (dbáme na vyjadrovanie celou vetou).

Pomenúvajú jednotlivé druhy ovocia a zeleniny, ktoré vidia. Vedeť s nimi diskusiu o tom, ktoré z daných plodín pestujú doma, ktoré z ďalších (nevyobrazených) druhov ovocia a zeleniny pestujú u nich doma.

6

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vyriešiť slovnú úlohu.

Po vyriešení slovnej úlohy môžeme vyzvať deti, aby tvorili ďalšie slovné úlohy o ovocí.

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Nájsť názvy vtákov a priradiť ich k správnej fotografii.
prírodovedno-environmentálna	Pomenovať vtáky na fotografiách. (3 A) Rozšíriť si vedomosti o sťahovavých vtákoch. (3 B)

Námety na aktivity

Aktivita 1

S deťmi si môžeme urobiť kútik vedcov. V priestoroch ŠKD si zriadime malý kútik (stačí stolík, stolička), kde budú mať deti k dispozícii encyklopédie, písacie potreby a jeden zošit. Každé dieťa môže do zošita zapísať zaujímavé informácie, ktoré získalo o niektorom druhu ovocia či zeleniny (na vyučovaní, z encyklopédie, z televízie, na internete, od rodičov...). V kútiku si ďalej môžu tvoriť vzorkovnicu rastlín a plodov, ktorú bude tvoriť škatuľa. Do nej budú deti ukladať všetko, čo sa týka jednotlivých druhov rastlín a plodov. Do priesvitnej fólie napríklad vložia vysušené semená z jablka, napíšu druh rastliny (ak vedia presne pomenovať druh, napríklad Golden delicious, napíšu tento názov, ak nevedia, stačí len „jablko“.) a spôsob, akým plod získali (zo záhrady starých rodičov, zo supermarketu a podobne). Z vňatí niektorých druhov zeleniny si môžu urobiť herbár (z mrkvy, petržlenu...) a všímať si odlišnosti.

Aktivita 2

S deťmi sa môžeme zahrať Zeleninový kvíz. Deti rozdelíme do skupín. Každá z nich vypracuje nami zostavené úlohy. Napríklad:

Nájdí vo viacsmerovke názvy zeleniny.

Napíš čo najviac druhov zeleniny začínajúcich sa písmenom k. (jeden druh = jeden bod)

Vymysli hádanku o niektorom druhu zeleniny.

Niektoré druhy zeleniny sa spomínajú aj v rozprávkach. Napíš dvojice: názov rozprávky a druh zeleniny, o ktorej sa v nej hovorilo.

Vyrieš prešmyčky (budú v nich názvy zeleniny).

Výrobok

Spiaci ježko (návod je na strane 64)

Hra

Ježko, ukry sa! (návod je na strane 64)

Strana 12

Svetákovci a úroda

Na strane sa nachádzajú úlohy prepojené témou pozitívne účinky ovocia na ľudský organizmus a spôsoby jeho spracovania. S deťmi sa rozprávame o jednotlivých druhoch ovocia a o tom, akým spôsobom ho môžeme spracovať, respektíve uskladniť na zimu. Viedeme s nimi diskusiu o vitamínoch, ktoré obsahuje, o tom, že sú vhodnejšie ako syntetické

vitamíny z lekárne. Oboznámime ich s rôznymi formami spracovania ovocia, s rozdielom medzi domácim a priemyselným spracovaním ovocia (domáce – menej škodlivín, napríklad pri sušení ovocia...).

Námety na diskusiu

Prečítaj poslednú vetu z textu a vysvetli ju.

Akým spôsobom spracovávaš ovocie a zeleninu u vás doma?

Pomáhaš pri jeho spracovaní? Ako?

Čo si myslíš, prečo je potrebné, aby sa práca rozdelila medzi všetkých členov v rodine?

Ktoré ovocie máš najradšej?

Ktorý spôsob spracovania ti najviac vyhovuje? Kompót, džem, sušené ovocie?

Čo si myslíš, prečo sa niektoré druhy zeleniny uskladňujú do piesku?

Čo si myslíš, obsahuje viac vitamínov čerstvé alebo sušené ovocie?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Prečítať si informácie o potrave obsahujúcej vitamíny (o ovocí). (3 A) Nájsť a vyznačiť vo vetách obojaké spoluhlásky, za ktorými sa nachádza y/ ý. (3 B)
prírodovedno-environmentálna	Získať informácie o pozitívnych účinkoch ovocia na ľudský organizmus. (3 A)

Informácie, ktoré získajú deti prečítaním textu, môžeme dopĺňať ďalšími informáciami o pozitívnych účinkoch ovocia a zeleniny na ľudský organizmus, o tom, na čo vplývajú jednotlivé druhy vitamínov a podobne.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Vyriešiť úlohu týkajúcu sa deľby práce v rodine.

Ak máme priestor, rozprávame sa s deťmi o každom obrázku, zdôvodňujeme dôležitosť znázornených činností (prečo musíme ovocie najprv umyť, prečo dávame do pohárov vodu, cukor...). Potom sa s deťmi rozprávame o dôležitosti deľby práce v rodine.

Námety na ďalšie aktivity

Výrobok 1

S deťmi si môžete vytvoriť animované recepty (podľa vzoru v úlohe 2). Vyzvite deti, aby priniesli do ŠKD obľúbené recepty s využitím ovocia alebo zeleniny. Potom ich rozdeľte do skupín. Každá skupina si vyberie jeden recept. Postup práce deti znázornia na viacerých papieroch. Na každom papieri bude opísaná jedna činnosť a pri nej obrázok, ktorý túto

činnosť znázorňuje. Napokon všetky časti daného receptu zoradia podľa poradia a spoja (zošívачkou, špagátikom, mašľou...)

Výrobok 2

Strašiak (postup je na strane 64)

Hra

Zozbieraj si úrodu (postup je na strane 64)

Aktivita

Hra na detektívov (postup je na strane 64)

Poznámka: Vyzveme deti, aby počas týždňa nosili do ŠKD jadierka z jabĺk, hrušiek, semená slnečnice, tekvic a podobne na výrobu obrázka na základe zadania úlohy 4 na strane 13 (ak chceme použiť techniku opísanú v komentári k s. 13).

Strana 13

Bioodpad

Strana je venovaná bioodpadu – opisuje postup pri príprave kompostu a jeho následné využitie. Deťom treba vysvetliť, že aj keď je úroda pri použití kompostu rovnaká ako pri hnojení umelými hnojivami, je lepšie zvoliť kompost, ktorý je prírodné hnojivo, neznečisťuje pôdu a nemá škodlivé účinky na ľudský organizmus.

Námety na diskusiu

Povedz názov odpadu zo záhrady/z kuchyne, ktorý je vhodný na výrobu kompostu.

Povedz, ako inak by sa dal ešte zužitkovať niektorý odpad z kuchyne, ako napríklad šupky zo zeleniny, zeleninová vňať (pre domáce zvieratá...) a pod.

Ktorý odpad nie je vhodný na výrobu kompostu?

Prečo je dôležité triediť odpad?

Ktorý vytriedený odpad sa dá využiť na výrobu iných výrobkov?

Akým spôsobom sa okrem hnojenia staráme o rastliny v záhrade?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Pospájať body podľa poradia čísel od najmenšieho po najväčšie. (1 A) Pospájať určené body. (1 B)

Deti oboznámime s tým, že kompostovisko môže byť vyrobené po domácky (napr. z dreva ako na obrázku v PZ), ale i kúpené v obchode (plastové). Ak máme možnosť, môžeme si s deťmi vybudovať kompostovisko v areáli ŠKD.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť druh odpadu patriaci medzi bioodpad. (2 A)
prírodovedno-environmentálna	Určiť druh odpadu patriaci medzi bioodpad. (2 A) Oboznámiť sa s názvom ekologické hnojivo. (2 B)

Pri tejto úlohe je dôležité nielen to, aby deti vyfarbili krúžky s písmenami pri názvoch bioodpadu, ale i to, aby zdôvodnili, prečo ostatný odpad nie je vhodný do kompostu (nie je bioodpadom). Využijeme túto situáciu na to, aby sme deti informovali o dĺžke rozkladu výrobkov z plastu, zo železa, ako i o druhoch odpadu, ktoré sú nebezpečné.

Poznámka: Deťom môžeme vysvetliť, že nebezpečný odpad je druh odpadu, ktorý je nebezpečný pre ľudí, živočíchov alebo životné prostredie. Patria sem niektoré druhy priemyselného odpadu, odpad z nemocníc, kafilérií, rádioaktívny odpad. Sú to napríklad žiarivky, staré farby, lepidlá, riedidlá, motorový olej, pracie a čistiace prostriedky a podobne.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Nakresliť obrázok záhradky podľa zadania.

Obrázok môžu deti vytvoriť rôznymi technikami alebo spôsobom, ktorý je opísaný nižšie.

Námet na aktivitu

Výrobok

Deti si môžu urobiť obrázok na základe zadania úlohy 4 tak, že ho dotvoria prírodnými materiálmi týkajúcimi sa danej témy. Napríklad namaľujú kmeň ovocného stromu a korunu vytvoria nalepením vopred pripravených jadierok jabĺk či hrušiek. Tekvice na poli môžu znázorniť prilepením tekvicových semienok a podobne.

Strana 14

Súťaž o najkrajšiu tekvicu

Úlohy na strane sú prepojené úvodným príbehom. Slúžia na rozvoj empatického cítenia a estetického vnímania. Pri budovaní zásad správania v rôznych situáciách je vhodné medzi činnosti v ŠKD zaradiť hranie rolí, keď deťom opíšeme fiktívnu situáciu a deti jej riešenie prakticky znázornia.

Návrhy na diskusiu

Ocitol/ocitla si sa už v podobnej situácii ako Oto? Ak áno, porozprávaj o tom. Pomohol/-la si už niekomu? Ako?

Zdôvodni, prečo by si mali ľudia pomáhať.

Bol/-a si už na podobnej výstave tekvic alebo iných plodov zo záhrady? Ako áno, opíš, čo si na nej zažil/-a.

Aká iná výstava plodov zo záhrady by sa dala zorganizovať? Čo by si na nej rád/rada videl/-a?

Ktorá tekvica sa najviac páčila tebe? Prečo? Čo ťa na nej zaujalo?

Zdobil/-a si už niekedy tekvicu? Čo si z nej vytvoril/-a?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Zaujať správny postoj v opísanej situácii.

Pred riešením úlohy vyzveme deti, aby zrekapitulovali dej úvodného príbehu. Úlohu môžeme rozviesť tak, že si vymyslíme nejakú postavu, ktorá by riešila danú situáciu. Povieme deťom, aby skúsili opísať, ako by sa zachoval človek, ktorý je sebecký, necitlivý... Potom sa ich opýtame, aké vlastnosti by mohlo mať dieťa, ktoré by druhákovi dalo jednu zo svojich tekvic.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Vyjadriť svoj názor na ozdobené tekvice.

Úlohu môžeme doplniť prinesením rôznych obrázkov umenia (sôch, obrazov, šperkov...) a vedieme s deťmi diskusiu o tom, ktorý druh umenia sa im páči najviac, kde sa s ním môžu stretnúť, ktorý umelecký výrobok ich najviac zaujal a podobne.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť chýbajúce sčítance k daným súčtom. (3 A, 3 B) Usporiadať čísla podľa veľkosti od najmenšieho po najväčšie. (3 C)

Námet na aktivitu

Zahrajte sa s deťmi hru *Číselkové domčeky*. Každému dieťaťu zaveste na krk cedulku s číslom tak, aby bolo otočené číslom k trupu dieťaťa (aby ho nevidelo). Potom vymedzte 3 priestory – domčeky (napríklad nakreslite kriedou kruh na zem) a do každého umiestnite kartičku s číslom. Pustite deťom hudbu a nechajte ich tancovať. Keď vypnete hudbu, úlohou detí je otočiť si kartičku na krku a utvoriť dvojicu s ďalším dieťaťom tak, aby súčet na oboch kartičkách bolo číslo v jednom z domčekov. Dieťa, ktoré nenájde vhodnú dvojicu, z hry vypadáva.

Poznámka: Pri písaní čísel na kartičky treba vyberať čísla, z ktorých sa dajú vytvoriť dvojice – súčet k daným výsledkom.

Strana 15

Dedko a veselá tekvica

Pri diskusii o prečítanom príbehu sústreďujeme pozornosť detí na pekný vzťah Ota a jeho dedka, ako aj na opísanú emóciu (najveseľšia tekvica na svete). Záujem detí o tieto témy rozvíjame kladením otázok.

Návrhy na diskusiu

Vyrábala/-a si už niečo so svojimi rodičmi/starými rodičmi?

Ktorý výrobok sa ti najviac páčil?

Akými inými spôsobmi tráviš voľný čas s rodičmi/starými rodičmi?

Premysli si a povedz, ako by sa dala vytvoriť smutná (nahnevaná, šťastná, prekvapená, premýšľajúca...) tekvica.

Rozveselil/-a si už niekoho? Koho? Akým spôsobom?

Čo teba dokáže najviac rozveseliť?

Koho si naposledy nahneval/-a? Čo si urobil/-a, aby ti odpustil/-a?

Prečo dávajú ľudia na polia strašiakov?

Videl/-a si už strašiaka? Kde? Ako vyzeral?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Výtvarne vyjadriť emócie.

Po dokončení úlohy môžeme s deťmi robiť aktivitu 1 opísanú nižšie.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Doplniť do slov chýbajúce i, í, y, ý po obojakej spoluhláske. (2 A) Určiť vybrané slová medzi danými slovami. (2 B)

Doplňujúcou úlohou môže byť tvorba viet s danými slovami.

3

Po vyriešení úlohy môžeme deti vyzvať, aby hovorili ďalšie hádanky (môžu si ich aj vymýšľať).

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Namaľovať obrázok podľa zadania.

Úlohu možno doplniť tak, že deti si nakreslenú situáciu vymodelujú z plastelíny.

Námet na aktivitu

Každé dieťa si napíše svoje meno na papierik, poskladá ho a vloží do vrecúška (škatule alebo čohokoľvek iného). Papieriky premiešame a vyzveme deti, aby si každé vytiahlo jeden papierik s menom (v prípade, že si niektoré vylosuje svoje meno, papieriky vymeníme). Úlohou detí bude nakresliť obrázok čohokoľvek, o čom vie, že dieťa (meno ktorého si vylosovalo) poteší. Cieľom tejto aktivity je vcítiť sa do druhého a lepšie sa spoznať.

Strana 16

Otecko hovorí o ochrane prírody

Úlohy na strane nadväzujú na tematiku úvodného príbehu –dôležitosť ochrany prírody a národných parkov. Téma ponúka širokú škálu ďalších aktivít (práca s encyklopédiou, práca s internetom, beseda s ochranárom prírody, pozretie DVD s danou tematikou...).

Návrhy na diskusiu

Chodieváš často do prírody? Ak áno, s kým?

Opíš, aké máš v prírode pocity.

Navštívil/-a si už niekedy chránené územie?

Odlíšovala sa nejaká príroda na tomto území od prírody na iných miestach?

Videl/-a si už niektorého chráneného živočícha (rastlinu)? Ak, áno, ktorého? Ako si sa zachoval/-a?

Čo si myslíš, prečo je potrebné ochraňovať prírodu?

Povedz, ako by sme sa mali správať v lese, ak chceme vidieť lesných živočíchov?

Bol/-a si niekedy v Tatrách? Ak áno, povedz kde a s kým.

Čo si myslíš, čo je v Tatrách pre turistov lákavé?

Videl/-a si už niekedy kamzíka vo voľnej prírode? Ak áno, povedz, ako sa správal.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Dopĺňať na správne miesta v texte o ochrane prírody chýbajúce slová.
prírodovedno-environmentálna	Oboznámiť sa s informáciami o ochrane prírody a národných parkoch.

Po vyriešení úlohy je vhodné ďalej pracovať s danou témou – rozhovorom (o ďalších chránených územiach, o niektorých druhoch vyhynutých živočíchov, prípadne o ohrozených druhoch), rozprávaním, vopred pripravenou prezentáciou, výrobou plagátu vyzývajúceho k ochrane prírody či niektorou aktivitou ponúkanou nižšie.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vyriešiť rébus s názvom najvyššieho vrchu Slovenska.

Po vyriešení úlohy si môžete s deťmi urobiť aktivitu číslo 3 opísanú nižšie.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť správne poradie čísel v obore do 100.

Po vyriešení úlohy môžeme deťom rozdať vopred pripravený a rozstrihaný text o kamzíkovi. Úlohou detí bude najprv text poskladať a na základe informácií v ňom odpovedať na štyri vopred napísané otázky.

Námety na aktivity

Aktivita 1

Zahrajte sa s deťmi hru o návšteve lesa. Deti budú sedieť v kruhu so zaviazanými očami. Začnete hovoriť vymyslený príbeh. *Je nedeľa a som s rodičmi na výlete. Svieti slniečko a my vchádzame do lesa. Cítim...* (pokračovanie vety dokončí dieťa, ktorého sa dotknete). Potom rozprávate ďalej a ďalšiu vetu dopovie ďalšie dieťa. Aktivitu možno spestriť využitím prírodného materiálu. Napríklad:

Odrazu stúpim na niečo tvrdé (dáte vybranému dieťaťu do ruky šišku). *Je to...* vybrané dieťa pokračuje (hmatom musí zistiť, na čo „ste stúpili“) a dokončí vetu.

Je vhodné tvoriť vety tak, aby si deti vytvorili dokonalú predstavu o návšteve lesa, o pokoji, ktorý tam je.

Pri aktivite je možné využiť aj zvuky lesa (zvierat, šumu stromov). *V lese počujem... Práve sa ozvala... (sojka)...*

Aktivita 2

Ak máte v oddelení šikovnejšie deti, môžete sa s nimi zahrať aktivitu trvajúcu celý školský rok. Každé dieťa (prípadne skupina detí) si vyberie jeden ohrozený druh živočícha a počas celého roka zbiera informácie týkajúce sa tohto živočícha (či už bežné informácie z encyklopédie o stavbe tela, spôsobe života tohto živočícha alebo aktuality týkajúce sa nejakej udalosti spojenej s týmto druhom živočícha). Na záver školského roka každé dieťa (alebo skupina detí) informuje ostatných o najdôležitejších (najzaujímavejších) informáciách, ktoré sa v priebehu roka dozvedelo.

Aktivita 3

Rozdeľte deti do skupín. Rozdajte im vopred pripravené lístočky (na každej bude názov iného vrchu Slovenska – je dobré spomenúť aj vrch nachádzajúci sa v blízkosti ŠKD – a nejaká zaujímavosť vyjadrená v jednej vete).

Úlohou skupiny bude vytvoriť vlastnú šifrovačku (môžu použiť aj vlastné vymyslené symboly) a schovať do nej názov daného vrchu. Úlohu si potom skupiny navzájom vyriešia.

Výrobok

Lanovka (postup je na strane 64)

Hra

Na lanovku (postup opísaný na strane 64)

Strana 17

Svetákovci v Tatranskom národnom parku

Po prečítaní príbehu vyzveme deti, aby pomocou otázok (uvedených v námetoch na diskusiu) zrekapitulovali hlavné myšlienky príbehu. Táto strana obsahovo nadväzuje na predchádzajúcu stranu (číslo 16). Venuje sa problematike správania na chránených územiach, ale aj mimo nich a samozrejme v okolí školy.

Námety na diskusiu

Navštívil/-a si už aj ty TANAP a videl si niektoré z týchto zvierat či rastlín na vlastné oči? Keď áno, porozprávaj o tom.

Vysvetli, prečo sú pravidlá správania na chránených územiach také prísne.

Vysvetli význam pravidiel, ktoré treba dodržiavať na chránenom území (z úlohy 1).

Myslíš si, že sa môžeme k prírode nevhodne správať mimo chránených území?

Skús povedať, čo by sa stalo, keby sme sa správali vhodne k prírode len na chránených územiach.

Vymenuj miesta v prírode v okolí ŠKD, kde sa dá relaxovať.

Vymysli a povedz, čo by sa dalo urobiť pre to, aby sme mali v prírode viac pekných miest na oddych.

Kde sa radšej zdržujú živočíchy? V meste, na dedine či vo voľnej prírode? Zdôvodni.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Rozlíšiť pravidlá správania v areáli národného parku.
prírodovedno-environmentálna	Rozlíšiť správanie vedúce k ochrane životného prostredia.

Po vyriešení úlohy môžeme s deťmi urobiť vlastné pravidlá správania k okolitej prírode v ŠKD.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Priradiť názvy k fotografiám chránených rastlín a živočíchov.

prírodovedno-environmentálna

Priradiť názvy k fotografiám chránených rastlín a živočíchov.

Pri riešení úlohy pomôžeme deťom tým, že im poradíme, aby najprv spájali názvy s fotografiami živočíchov (rastlín), ktoré poznajú (všetky živočíchy a rastliny na fotografiách deti nemusia poznať). Cieľom úlohy je, aby deti na základe vylučovacej metódy vyriešili úlohu a oboznámili sa s novými druhmi rastlín a živočíchov. Po vyriešení úlohy sa môžeme s deťmi rozprávať o rastlinách pestovaných v záhrade, ktoré sú podobné s rastlinami na fotografii.

3

Tematická oblasť výchovy

Cieľ

esteticko-výchovná

Nakresliť obrázok živočicha alebo rastliny podľa zvolenej fotografie.

Cieľom tejto úlohy je, aby si deti nenásilnou formou (pri pozorovaní fotografie a kreslení) všimli znaky živočíchov alebo rastlín. Rastliny a živočíchy môžu kresliť aj v iných pozíciách, nemusia sa držať fotografie. Ak vedia, čím sa živia jednotlivé druhy živočíchov, môžu im dokresliť aj potravu (prípadne dokresliť k živočíchovi mláďatá a podobne).

Námety na aktivity

Aktivita 1

Deťom vopred pripravíme encyklopédie (môžeme vyzvať deti, aby si nejaké priniesli z domu) a lístočky s informáciami (druh potravy, výskyt, spôsob hniezdenia, detail na končatinu, vzhľad stôp...). Deti rozdelíme do skupín. Každá skupina si vylosuje jeden lístok (nesmie sa dívať, čo sa na ňom nachádza). Podľa indícií, ktoré sú na ňom napísané (nakreslené), musí skupina v čo najkratšom čase zistiť, o ktorého živočicha ide. Skupina, ktorá správne vyrieši úlohu ako prvá, vyhráva.

Poznámka: Dbáme na to, aby boli indície na všetkých lístkoch približne rovnaké (aby mali skupiny rovnakú náročnosť úlohy).

Strana 18

Dedko rieši krížovku

Úlohy na strane sú prepojené úvodným príbehom a témou vodstvo Slovenska. Téma sa dá s deťmi rozvádzať rôznymi smermi (ochrana vodných tokov, šetrenie vody, znečistenie vody, využitie riek, lodné dopravné prostriedky, živočíchy žijúce v našich riekach a v ich blízkosti...).

1

Tematická oblasť výchovy

Cieľ

vzdelávacia	Vyriešiť krížovku.
-------------	--------------------

2

Tematická oblasť výchovy

Cieľ

vzdelávacia	Napísať názov rieky (Dunaj) na pohľadnici, vyhľadať a napísať o nej rôzne zaujímavosti.
-------------	---

Po vyriešení úlohy sa s deťmi môžeme rozprávať o našom hlavne meste, sídle prezidenta a pamiatkach Bratislavy, o rieke Dunaj, plavidlách, ktoré sa na nej plavia, o zážitkoch detí, ktoré toto mesto navštívili, prípadne sa dokonca plavili po Dunaji.

Je vhodné spomenúť aj chránené územie Pečniansky les (je to lužný les) nachádzajúce sa v záplavovom území v Bratislave medzi Dunajom a hrádzou. Oboznámime ich s tým, že sa tu vyskytujú vzácne druhy živočíchov ako najväčší európsky ďateľ – ďateľ čierny, bobor vodný a viaceré druhy netopierov. Ochrana tohto územia je dôležitá aj preto, lebo chráni zdroje pitnej vody pre Bratislavu.

3

Tematická oblasť výchovy

Cieľ

vzdelávacia	Nájsť vo viacsmerovke názvy slovenských riek.
-------------	---

Po vyriešení úlohy sa s deťmi rozprávame o tom, ktoré názvy slovenských riek ešte poznajú, môžeme ich nechať zistiť dĺžku riek v encyklopédii, na internete alebo od dospelých. (Je vhodné, aby v rámci tejto témy vychovávateľ/-ka spolupracoval/-a s učiteľom vlastivedy a ten ju s deťmi rozobral dôkladnejšie. Rozoberaním témy, ktorá dieťa zaujíma, si pedagóg získa dôveru dieťaťa, rešpekt a zároveň záujem o predmet vlastiveda.)

Námety na aktivity

Aktivita 1

Deti rozdelíme do skupín a každej dáme rovnaké, vopred pripravené lístky (lístky môžu pripraviť aj deti). Na každom lístku bude napísaná jedna rieka a vedľa príklad, výsledkom ktorého je dĺžka rieky v kilometroch (pre sťaženie úlohy môžu byť dĺžky riek v rôznych jednotkách). Úlohou detí bude v danom časovom limite vypočítať príklady – dĺžky riek, premeniť ich na jednu jednotku (ak sú uvedené vo viacerých jednotkách) a zoradiť rieky podľa ich dĺžok (od najkratšej po najdlhšiu alebo opačne).

Alternatívou môže byť následné zoradenie riek podľa abecedy alebo napísanie názvov miest, cez ktoré daná rieka preteká.

Strana 19

Zranená labuť

Strana je venovaná labutiam – živočíchom, ktoré sa často zdržiavajú v blízkosti ľudských sídiel (zvlášť v dnešnej dobe, keď ich ľudia prikrmujú). Niektoré deti vidávajú tieto vtáky takmer každý deň, ale väčšinou o nich nemajú žiadne informácie. Z tohto dôvodu sú do pracovného zošita zaradené informácie o tomto vtákovi, doplnené pútavými fotografiami.

Návrhy na diskusiu

Na ktorých miestach si videl/-a labute? Porozprávaj o tom.

Sú plaché alebo krotké?

Ako sa k nim správajú ľudia?

Áké ďalšie živočíchy si videl/-a v ich blízkosti?

Vieš, kde sa nachádza vo vašej obci zverolekár/-ka?

Ák áno, s ktorými zvieratami za ním/ňou ľudia chodia?

Čo si myslíš, ktoré vlastnosti potrebuje zverolekár/-ka k svojej práci?

Myslíš si, že každý chovateľ zvierat by mal navštevovať zverolekára/-ku? Zdôvodni.

Našiel/našla si už niekedy ranené zviera? Ako si sa zachoval/-a?

Myslíš si, že môžu byť niektoré voľne žijúce alebo túlavé živočíchy pre človeka nebezpečné?

Čím?

Čo by sme mali urobiť, ak nájdeme ranené alebo opustené zviera?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zaujať správny postoj v opísanej situácii.
prírodovedno-environmentálna	Dozvedieť sa nové informácie o labutiach.

Úloha plní viacero cieľov. Nabáda dieťa k čítaniu s porozumením, oboznamuje ho s informáciami o labuti a vzbudzuje záujem dieťaťa o tohto vtáka.

Je vhodné (ak máme tieto možnosti) usporiadať besedu so zverolekárom/zverolekárkou.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Zaujať správny postoj v opísanej situácii.

Po vyriešení úlohy vedíme s deťmi diskusiu o ranených živočíchoch, s ktorými prišli do styku. Upozorníme ich aj na možné nebezpečenstvá šírenia nákazy (besnota a pod.).

Námety na aktivity

Výrobok

Puzzle labuť

S deťmi si môžeme vyrobiť veľké puzzle. Najprv si nalepia na veľký výkres obrázok labute (môžu si ho aj nakresliť). Obrázok potom rozstriháme a deti si ho môžu v rámci voľného času skladať. Vhodné je, ak vyberieme obrázok, na ktorom sa nachádzajú labute pri činnosti, ktorá je pre ne typická (napríklad spôsob lovu, mláďatá, stavenie hniezda a podobne).

Labuť (návod nájdete na strane 64)

Obmena výrobku: Výkres si vopred pripravíme podľa návodu. Na vyschnutý si nakreslíme obrys labute. Každé dieťa si obkreslí na biely kancelársky papier ruku, ktorú vystrihne. Ruky nalepíme jednu vedľa druhej do obrysu tela labute (budú tvoriť telo – perie labute). Obrysy rúk môžeme vystrihnúť z modrého papiera a nalepiť ich ako vlny okolo labute.

Strany 20 – 21

Oteckove zápisky o zime

Strany 20 a 21 sa zaoberajú zimným ročným obdobím. S deťmi sa rozprávame o tomto ročnom období, na vychádzke pozorujeme meniace sa počasie počas tohto obdobia, prípadne ho zaznačujeme do kalendára počasia (ak sme si ho založili).

Návrhy na diskusiu

Vieš, ktoré ročné obdobie je práve teraz?

Ktoré ročné obdobie nasleduje po zime?

Ako chránime svoje telo pred zimou?

Čo by sa mohlo stať, keby sme sa neprimerane obliekli?

Ako chránime pred zimou našich domácich miláčikov (psíkov...)?

Čo chráni pred zimou voľne žijúce živočíchy?

Potrebuju voľne žijúce živočíchy našu pomoc? Zdôvodni.

Ako sa správajú voľne žijúce živočíchy počas tohto obdobia?

Akým spôsobom môžeme pomôcť voľne žijúcim živočíchom počas zimy?

Ktoré sviatky slávime v zimnom období?

Kto z vás má počas zimného obdobia sviatok (narodeniny, meniny)?

Ktorým pohybovým aktivitám sa počas zimy venuješ?

Chodieváš s rodičmi do prírody počas zimného obdobia? Kam? Akým spôsobom tam tráviš čas?

Ku ktorým druhom športov potrebujeme sneh alebo ľad?

Ktoré pranostiky viažuce sa k zimnému obdobiu poznáš? Pozoroval/-a si, či sa plnia?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Napísať názvy zimných mesiacov.

Pri písaní zimných mesiacov sa riadime inštrukciami na strane 18 (komentár k úlohe 1 na s. 10)

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť názvy sviatkov a významných dní v zimnom období.
spoločenskovedná	Vymenovať sviatky na Slovensku týkajúce sa zimného obdobia.

Pri riešení tejto úlohy sa rozprávame s deťmi o vianočných sviatkoch, ale aj iných sviatkoch tohto obdobia. Opäť si pripomenieme, ktoré deti oslavujú v tomto období narodeniny alebo meniny. Môžeme si s deťmi pripraviť krátky program s vianočnou tematikou a potešiť ním rodičov, starých rodičov, pracovníčky obecného úradu a podobne. Ak máme v obci domov dôchodcov, môžeme pre starších spoluobčanov pripraviť okrem programu malé darčeky.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vyhľadať a označiť v pranostikách obojaké spoluhlásky. (3 A)

Pri riešení tejto úlohy postupujeme rovnako ako pri jesennom období.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
telovýchovná, zdravotná a športová	Pozorovať dvojicu obrázkov týkajúcu sa športových aktivít v zimnom období.(4 A) Napísať názvy zimných športov na obrázku. (4 B)

Vyzveme deti, aby okrem športov na obrázku písali názvy ďalších zimných športov. Môžeme sa s nimi zahrať aktivitu 2 uvedenú nižšie.

5

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Oboznámiť sa s literárnymi ukážkami (hádankami).

Riešenie hádaniek: sneh, sane, šál, snehuliak

6

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zistiť názvy živočíchov ukladajúcich sa počas zimného obdobia na zimný spánok.
prírodovedno-environmentálna	Vyriešiť rébus a dozvedieť sa informácie týkajúce sa živočíchov ukladajúcich sa na zimný spánok.

Je vhodné, aby sme sa pred alebo po vyriešení úlohy s deťmi rozprávali o tom, ktoré živočíchy sa ukladajú na zimný spánok, ktoré nie, z akého dôvodu sa ukladajú na zimný spánok, ako sa naň pripravujú a podobne.

7

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Napísať názvy živočíchov po anglicky.
prírodovedno-environmentálna	Napísať názvy živočíchov po anglicky.

Námety na aktivity

Aktivita 1

Je vhodné pozvať starých rodičov niektorých detí na besedu. Pripravíme si pre nich (spolu s deťmi) otázky o tom, ako prežívali zimné obdobie počas svojho detstva (spôsob trávenia voľného času, zima v minulosti, zimné športy, pomôcky k zimným športom v minulosti – prvé korčule, lyže...).

Aktivita 2

Deťom napíšeme na tabuľu prešmyčky, v ktorých sú ukryté názvy zimných športov. Ich úlohou bude čo najskôr všetky rozšifrovať.

Návrhy na prešmyčky:

Hokej (HEJ OK), sánkovanie (VIE OKNÁ SNA), Korčuľovanie (KONČIEVA ROLU), lyžovanie (VIE ONY ŽAL) a podobne.

Upozornenie: Vyzveme deti, aby nosili z domu rôzne pohľadnice (najlepšie použité, s textom) k aktivite určenej na ďalší týždeň.

Strana 22

Mamičkina zbierka pohľadníc

Strana je venovaná záľubám. Úlohy tematicky nadväzujú na úvodný príbeh, v ktorom sa hovorí o záľube, ktorej sa venuje Petrina mama (zbieranie pohľadníc). Je vhodné, aby sme sa

s deťmi porozprávali o rôznych druhoch záľub, o tom, čomu sa venujú ony, o záľubách rozvíjajúcich talent detí, o tom, ako je pre niektorých ľudí práca záľubou, pretože sa venujú tomu, čo ich naplňuje a podobne. Je dôležité, aby sme deťom nechali dostatok času na rozprávanie o svojich záľubách a zároveň tak dali priestor deťom, ktoré sa zatiaľ žiadnej zo záľub nevenujú, aby si uvedomili, ktorá z opisovaných záľub by ich oslovila.

Návrhy na diskusiu

Ktorej záľube sa venuje Petrina mama?

Čo si myslíš, aké druhy pohľadníc môže mať Petrina mama vo svojej zbierke?

Poznáš niekoho, kto zbiera pohľadnice? Ak áno, aké pohľadnice z jeho zbierky sa ti najviac páčili?

Ktorej záľube sa venuješ ty?

Ktorým záľubám sa môžeš venovať v rámci krúžkov v našej škole (CVČ)?

Vieš o niekom, pre koho sa stala práca záľubou?

Akej práci sa venujú tvoji blízki? Myslíš si, že je pre nich práca záľubou?

Ktorým záľubám sa venujú tvoji blízki?

Venujete sa niektorej záľube všetci členovia tvojej rodiny? Ktorej? Porozprávaj o tom.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť, ku ktorým príležitostiam sú určené pohľadnice na fotografiách.
spoločenskovedná	Určiť, ku ktorým príležitostiam sú určené pohľadnice na fotografiách.

Úlohu je možné doplniť o rozhovor o ďalších pohľadniciach, ktoré prinesú deti z domu. Ak vedia, kto im danú pohľadnicu poslal (alebo niekomu z ich blízkych), dáme im dostatočný priestor na to, aby mohli o pohľadnici a ľuďoch, ktorých sa týka, rozprávať (o odosielateľovi a adresátovi). S deťmi sa môžeme zahrať aktivitu 1 opísanú nižšie.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Napísať dátum narodenia a názov ročného obdobia, do ktorého patrí.

Úlohu môžeme rozšíriť o aktivitu číslo 2.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Nájsť v štvorsmerovke názvy záľub. (3 B) Podčiarknuť názvy záľub podľa zadania. (3 D)

Poznámka: V PZ sú pri úlohe 3 nesprávne uvedené názvy záľub. Riadťte sa preto tabuľkou.

Pri tejto úlohe je dôležité, aby deti vyfarbovali celé názvy záľub (môžu si ich skontrolovať na strane 65, kde sa nachádzajú správne riešenia niektorých úloh). Sú to napríklad tieto názvy: pešia turistika (aby nevyfarbili len slovo turistika) alebo behanie (aby nevyfarbili len slovo beh).

3 d) Úloha je nezvyčajná tým, že nemá zadanie. Zadanie zistia deti odpísaním nevyfarbených písmen zo štvorsmerovky.

Riešenie: Jednu z týchto záľub namaľuj na výkres.

Námety na aktivity

Aktivita 1

Deti rozdelíme do dvoch skupín. Každá si vylosuje jednu z prinesených pohľadníc a nacvičí k nej krátku scénu. Scény si skupiny navzájom odprezentujú. Scénka môže byť napríklad o tom, ako sa rozpráva stará mama so starým otcom o vnučkiných narodeninách a ako spoločne tvoria text na pohľadnicu.

Aktivita 2

Deti rozdelíme do 4 skupín podľa toho, v ktorom ročnom období sa narodili. Úlohou každej skupiny bude vytvoriť na veľký výkres alebo baliaci papier čokoľvek, čo bude predstavovať obdobie, v ktorom sa narodili. Môžu to byť napríklad výtvarne dotvorené informácie o významných osobnostiach, ktoré sa narodili v rovnakom období, o dianí v prírode počas tohto obdobia, o sviatkoch počas tohto obdobia a podobne. Dôležité je nechať výber na deti.

Výrobok

Návrh na pohľadnicu (opis postupu na strane 64)

Hra

Na jašteričky (opis hry sa nachádza na strane 64)

Strana 23

Najobľúbenejšie pohľadnice

Aj keď sa spočiatku zdá, že strana tematicky nadväzuje na predchádzajúcu stranu, nie je to úplne pravda. Úvodný príbeh sa síce začína otázkou Petry, ktorá sa pýta na mamine najobľúbenejšie pohľadnice, no vzápätí sa mení na tému jašterice.

Je dôležité, aby sa deti oboznámili aj s týmito živočíchmi. Niektoré deti sa ich totiž boja, lebo im pripomínajú hady.

Návrhy na diskusiu

Videl/-a si už niektoré z týchto jašteríc?

Vieš o nich niečo zaujímavé porozprávať?

Skús vysvetliť, prečo sú jašterice sfarbené dozelená alebo dohneda.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť a podčiarknuť v texte vybrané slová.
prírodovedno-environmentálna	Dozvedieť sa nové informácie o jašterici zelenej.

Úlohu možno rozšíriť o rozhovor o jašteričke, pomocou metra alebo dlhého pravítka si môžeme znázorniť jej dĺžku, je vhodné pracovať s encyklopédiou a podobne.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť počet jašteričiek na ilustrácii.

Úlohu môžeme rozšíriť ďalšími úlohami, napr.:
Koľko jašteričiek treba prikresliť, aby ich tam bolo 54?

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Spoznať ďalšie druhy jašteríc.
prírodovedno-environmentálna	Vyriešením rébusu spoznať ďalšie názvy jašteríc a ich reálnu podobu.

Hlavným cieľom úlohy je oboznámiť deti s ďalšími druhmi jašteríc. Môžeme ju rozšíriť o prácu s encyklopédiou, prípadne internetom.

Námet na aktivitu

Deťom predstavíme ľubovoľnú postavu (maňušku dieťaťa, rozprávkovej postavy...). Bude deťom rozprávať o tom, ako videla jaštericu a ako sa jej veľmi bála. Úlohou detí bude argumentovať, prečo sa netreba jašteričky báť, čím je užitočná a podobne. Je vhodné, keď aktivite predchádza práca s encyklopédiou. Cieľom tejto aktivity je nebáť sa jašteríc a zároveň sa oboznámiť s novými informáciami o tomto živočíchovi.

Strana 24

Ujo Fero a jaskyne

Strana sa venuje téme jaskyne na Slovensku. Predpokladáme, že už viaceré deti navštívili niektorú zo sprístupnených jaskýň na Slovensku. Diskusiu preto zameriame na rozprávanie detí o svojich zážitkoch.

Návrhy na diskusiu

Navštívil/-a si niektorú jaskyňu na Slovensku? Ak áno, s kým? Porozprávaj o tom.

Čo sa ti v jaskyni páčilo?

Videl si tam nejaké živočíchy?

Ak nie, ktorú z jaskýň opísaných v pracovnom zošite by si chcel/-a navštíviť? Ktorá informácia o nej ťa zaujala?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Oboznámiť sa s názvami a zaujímavosťami niektorých jaskýň Slovenska.
spoločenskovedná	Oboznámiť sa s prírodnými krásami Slovenska (s jaskyňami).

Texty o jaskyniach boli spracované tak, aby sa z nich deti dozvedeli čo najviac informácií a vzbudili u nich záujem o návštevu niektorej z nich. Ubezpečíme sa, či deti porozumeli všetkým informáciám, ktoré sa nachádzajú v textoch, najmä významu niektorých slov (zimovisko, kôrovce, pozostatky a podobne). V prípade, že niektorým slovám nerozumejú, vyzveme ich, aby ich vyhľadali v slovníku alebo im význam slova vysvetlil. Úlohu môžeme doplniť o prácu s encyklopédiou, internetom alebo o pozretie DVD s danou tematikou.

Strana 25

Ochrana jaskýň

Strana tematicky nadväzuje na stranu 24. Opäť sa venujeme téme jaskyne, teraz najmä ochrane tohto prírodného bohatstva. Deti sa dozvedia informácie týkajúce sa správania v jaskyniach, názov vedy o jaskyniach, spájaním čísel podľa poradia vytvoria obrázok typického obyvateľa jaskýň – netopiera a vyrobia plagát týkajúci sa ochrany jaskýň. Deti sa tejto téme venujú aj na hodinách vlastivedy. Je vhodné, aby sme deti upozornili na dôležitosť ochrany jaskýň, vysvetlili im, ako dlho jaskyne vznikajú, ktoré živočíchy ich obývajú a pod. Ak máme možnosť, zorganizujeme besedu s niektorým jaskyniarom. Ak nie, porozprávame im o tejto nebezpečnej práci.

Návrhy na diskusiu

Vysvetli, prečo je dôležité dodržiavať pravidlá správania v jaskyni.

Myslíš si, že netopiere žijú len v jaskyniach?

Videl/-a si už v skutočnosti netopiera? Kde? Porozprávaj o tom.

Na ktoré miesto by si vyvesil/-a plagát vyzývajúci k ochrane jaskýň? Zdôvodni.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Opísať pravidlá slušného správania v jaskyni. Zdôvodniť, ako môže nevhodné správanie v jaskyni prispieť k zničeniu tohto výnimočného prírodného výtvoru. (1 B)
spoločenskovedná	Rozlíšiť vhodné a nevhodné správanie v jaskyni. (1 A) Sformulovať pravidlá vhodného správania v jaskyni. (1 B)

Deti si prečítajú pravidlá správania v jaskyni a podľa nich identifikujú návštevníkov na obrázku, ktoré tieto pravidlá porušujú. Určia tiež návštevníka, ktorý sa podľa nich správa nevhodne, aj keď neporušuje žiadne z napísaných pravidiel. Ide o postavu fajčiaceho pána. Žiaci sformulujú a napíšu pravidlo zakazujúce fajčenie v jaskyni. Môžu k nemu dokresliť aj miniatúrnu značku. Vysvetlia, prečo je dôležité toto pravidlo pri návšteve v jaskyni dodržiavať. Úlohu môžeme rozšíriť o nakreslenie obrázka, na ktorom sa budú všetci návštevníci správať vhodne.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Pospájať čísla v obore do 100 podľa poradia od najmenšieho po najväčšie. (2 A) Vyriešiť rébus na základe poznatkov o násobkoch čísla 3. (2 B)

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Vymyslieť a vytvoriť plagát týkajúci sa ochrany jaskýň.

Pred samotným vyrábaním plagátu vedíme s deťmi rozhovor o potrebe ochrany jaskýň, ktorý ich bude motivovať k práci pri riešení tejto úlohy.

Námet na aktivitu

Deti si môžu vyrobiť preukazy ochrancov prírody (vymyslené alebo podľa skutočnej predlohy) a organizovať besedy s deťmi ostatných oddelení ŠKD. Budú na nich prezentovať informácie o potrebe ochrany jaskýň, ktoré sa dozvedeli, prípadne výrobky s touto tematikou.

Strana 26

Predvianočné upratovanie

Strana je motivovaná tematikou Vianoc a príprav na oslavu tohto sviatku. Je dôležité brať ohľad na to, že niektoré rodiny z náboženských alebo iných dôvodov tento sviatok doma neslávajú. S týmito deťmi sa môžeme rozprávať o tom, akým činnostiam sa počas zimy v rodine venujú a podobne.

Návrhy na diskusiu

Všimol/všimla si si vianočnú výzdobu v tomto období? Kde?

Ako sa pripravujete na vianočné sviatky u vás doma?

S ktorými činnosťami doma pomáhaš?

Zdôvodni, prečo je dôležité pomáhať.

Ktoré činnosti vykonáva väčšinou mama (otec...)?

Chystáš (vyrábaš) darčeky pre svojich blízkych? Ak áno, porozprávaj o tom.

Ktoré ďalšie sviatky slávite v tomto období? (Mikuláš, prípadne narodeniny alebo meniny niektorého rodinného príslušníka)

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Vyriešiť rébusy týkajúce sa deľby práce v rodine. (1 A) Napísať o svojej pomoci v rodine. (1 B)

Úloha je zameraná na pomoc v rodine a dôležitosť tejto pomoci. S deťmi sa rozprávame aj o tom, že nemôžu pomáhať pri všetkých činnostiach. Zdôraznime im, aby sa vyhli manipulácii s nebezpečnými predmetmi (rúrou na pečenie, nožom a podobne), pri ktorej by si mohli ublížiť.

Úlohu môžeme rozšíriť o obmenu hry *Na remeselníkov*, kde deti nebudú predstavovať jednotlivé remeslá, ale činnosti, s ktorými doma pomáhajú.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Dotvoriť obrázok podľa zadania (pojmy polohy, príklady na násobenie...). (2 A)
esteticko-výchovná	Vyfarbiť obrázok podľa vlastnej fantázie. (2 B)

Je vhodné, aby sme pred riešením tejto úlohy s deťmi diskutovali na tému návšteva blízkych počas vianočných sviatkov, o tom, že žiaden človek by nemal aspoň počas tohto obdobia tráviť čas sám.

Námety na aktivity

Aktivita 1

K tejto aktivite vopred pripravíme fiktívne listy od ľudí. Deťom ich budeme postupne čítať (prípadne ich prečítajú sami). Úlohou detí bude navrhnúť, čo by ľudí, ktorí písali listy, potešilo. Cieľom tejto úlohy je, aby si rozvíjali schopnosť byť empatickí. Samozrejme, listy píšeme tak, aby sa na nich nachádzali problémy, ktorých riešenie je primerané veku detí.

Výrobok

Vianočné menovky (návod sa nachádza na strane 64)

Aktivita

(opis sa nachádza na strane 64)

Strana 27

Posledné vianočné prípravy

Úvodný text približuje deťom vianočnú atmosféru. Upozorníme ich na posledné dve vety textu a vyzveme ich, aby vysvetlili ich význam.

Na strane sa nachádzajú úlohy venované vianočným zvykom (kúpa a zdobenie stromčeka, kúpa ryby, pečenie koláčov a pod.). S deťmi sa môžeme rozprávať o rôznych zvykoch, ktoré dodržia počas vianočných sviatkov. Hovoríme im o tom, že sa zvyky nelíšia len v jednotlivých rodinách, ale i v regiónoch Slovenska. Vyzveme deti, aby hovorili o svojich skúsenostiach z návštev alebo rozprávania vzdialenejších rodinných príslušníkov.

Návrhy na diskusiu

Mávate doma počas vianočných sviatkov ozdobený stromček? Kupujete každý rok nový alebo máte umelý? Čím ho zdobíte?

Ktoré jedlá zvyčajne varievate na Štedrý deň?

Ktoré druhy koláčov mávate na vianočnom stole? Pekávate ich doma sami? Pomáhaš pri ich pečení?

Ktoré zvyky dodržiavate? Poznáš aj ďalšie zvyky, ktoré dodržiava niekto iný? Porozprávaj o tom.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vyriešiť reťazový príklad v obore do 100. (1 A) Nájsť a vyznačiť vo viacsmerovke názvy stromov. (1 B)

S deťmi sa môžeme pred riešením úlohy rozprávať o tom, ako sa dajú zdobiť stromčeky (medovníkmi, ozdobami zo skla, ručne vyzdobenými ozdobami a pod.) a ktorý zo spôsobov uprednostňujú ony. Ďalej sa s nimi rozprávame o výhodách a nevýhodách umelého alebo živého stromčeka, o pestovaní stromov v škôlkach a podobne.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Odmerať určené obrázky a určiť najdlhší.

Po vyriešení úlohy môžeme s deťmi robiť aktivitu 1 uvedenú nižšie.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zložiť zo slabík názvy. (3 A)
spoločenskovedná	Pracovať so spolužiakom a vykonať vzájomnú kontrolu. (3 B)

Po vyriešení úlohy môžeme deti vyzvať, aby vytvorili podobnú úlohu (môžu aj v skupinách) s druhmi koláčov, ktoré bývajú na vianočnom stole u nich doma.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Nakresliť obrázok podľa svojej fantázie s vianočnou tematikou.
spoločenskovedná	Výtvarne vyjadriť svoje zážitky z rodiny.

Pri vytváraní obrázkov ponecháme deťom priestor na voľbu výtvarnej techniky.

Námet na aktivitu

Z papiera si s deťmi vyrobíme veľkú rybu a pripneme ju na nástenku. Motivujeme deti tým, že to bude vianočná ryba, ktorá má za úlohu potešiť všetkých ľudí a ony jej budú pomáhať. Do škatule dáme vopred nastrihané „šupiny“ z papiera, dostatočne veľké na to, aby sa na ne dalo písať. Úlohou detí bude niekoho potešiť, potom to napísať na šupinu a prilepiť šupinu na rybu. Môže ísť o maličkosti, akými je napríklad pomoc pri zdobení vianočného pečiva a podobne.

Strana 28

Prababička hovorí o Vianociach

Strana tematicky nadväzuje na predchádzajúce strany venované Vianociam. Je však zameraná na vzťah medzi dvoma generáciami prezentovaný rozhovorom Petry a jej prababičky. S deťmi vedíme rozhovor o ich vzťahoch k starým a prastarým rodičom a o úcte k nim. Je dôležité brať ohľad na deti, ktoré starých ani prastarých rodičov nemajú.

Návrhy na diskusiu

Ako často tráviš čas so svojimi starými rodičmi/prastarými rodičmi? Ako ho tráviš?

Ktorým činnostiam sa radi venujú tvoji starí rodičia?

Ako trávievajú Štedrý večer?

Čím sa odlišujú Vianoce opisované prababičkou od Vianoc dnes (u vás doma)?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Nájsť k otázkam správne odpovede na základe čítania s porozumením.
spoločenskovedná	Oboznámiť sa s novými informáciami týkajúcimi sa vianočných zvykov a tradícií na Slovensku.

Pri riešení úlohy sa deti oboznámia s niektorými vianočnými zvykmi a tradíciami v minulosti (i keď niektoré z nich sa v rámci jednotlivých regiónov dodržujú dodnes). Úlohu môžeme rozšíriť tým, že vyzveme deti, aby sa porozprávali so svojimi starými rodičmi/prastarými rodičmi a opýtali sa ich na vianočné zvyky a tradície, ktoré v minulosti dodržiavali. Deti si informácie zapíšu a odprezentujú ich ostatným.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Napísať o vianočných zvykoch vo svojej rodine a o rozdieloch oproti ukážke v pracovnom zošite.

Úlohu môžeme rozšíriť nacvičením krátkej scény s vianočnou tematikou.

Strana 29

Vianoce

Strana nadväzuje na predchádzajúcu stranu. V úvodnom príbehu sa píše o tom, ako si Petra a Oto uvedomili, že niektoré veci, ktoré oni berú ako samozrejmosť, boli voľakedy vzácnosťou. Text má v kombinácii s riadeným rozhovorom podnietiť deti k premýšľaniu o medziludských vzťahoch, vzájomnej pomoci a podpore v rodine.

Nezabudneme deti upozorniť aj na vety opisujúce prekvapenie, ktoré prichystali pre starých rodičov deti.

Návrhy na diskusiu

Čo si myslíš, čo je na Vianociach najdôležitejšie? Sú to darčeky?

Skús vymenovať aspoň štyri veci, ktoré by potešili tvojich blízkych a nie sú kúpené v obchode (nemusia byť vôbec darčekom – napríklad zdravie a podobne).

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Pozorovať na obrázku ukážky zdravých rodinných vzťahov počas vianočných sviatkov. (1 A)
esteticko-výchovná	Vyfarbiť obrázok podľa vlastnej fantázie. (1 A)
vzdelávacia	Sformulovať vety o obrázku. (1 B)

Úlohou detí je vyfarbiť obrázok a napísať o ňom päť viet. Vety môžu slúžiť aj ako spätná väzba, pri ktorej zistíme, ktoré informácie prezentované deťom pri rozhovore boli pre ne podstatné, či pochopili zmysel prečítaného textu a rozhovoru.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Pomenovať vtáky na ilustrácii.
prírodovedno-environmentálna	Pozorovať ilustráciu znázorňujúcu starostlivosť o vtáky v zime.

Úloha nadväzuje na vianočnú tematiku. Deti sa z informácie v zadaní dozvedia, že Svetákovci počas Vianoc nezabudli ani na vtáčiky. Úlohou detí je napísať názvy vtákov, ktoré si prišli pochutnať na semienkach. Okrem zopakovania názvov vtákov sa prostredníctvom riešenia úlohy naučia, že na Vianoce by sme nemali na nikoho zabúdať.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
pracovno-technická	Vytvoriť návrh zástery.

Výrobok môžu deti vytvárať aj spoločne – v skupinách.

Námety na aktivity

Výrobok

Vianočný stromček (návod sa nachádza na strane 65)

Strana 30

Výlet za pamiatkami

Strana je venovaná slovenským hradom a zámkom. V úvodnom texte je zároveň nenápadne naznačený vzťah Petry k svojej starej mame. (O chvíľku za ňou prišla Petra, pritúlila sa k nej a obe...) S deťmi vedieme rozhovor o pamiatkach na Slovensku, ktoré už navštívili. Porozprávame im, kto žil na hradoch a zámkoch v minulosti.

Návrhy na diskusiu

Ktoré z pamiatok na fotografiách si už navštívil/-a? Porozprávaj o tom.

Chcel by si bývať na zámku alebo hrade? Zdôvodni.

Ktoré z pamiatok (okrem hradov a zámkov) si ešte navštívil/-a? Porozprávaj o tom.

Čo si myslíš, na čo v minulosti slúžila okolo niektorých hradov/zámkov vodná priekopa?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Usporiadať názvy hradov a zámkov podľa abecedy. (1 A) Určiť názov skladajúci sa z najväčšieho počtu tvrdých spoluhlások. (1 B)
spoločenskovedná	Pozorovať fotografie kultúrnych pamiatok Slovenska. (1 A) Napísať názov kultúrnej pamiatky (1 C)

Deti sa prostredníctvom fotografií a vzájomného rozhovoru dozvedia ďalšie informácie o hradoch a zámkoch Slovenska.

Vhodným doplnením úlohy môže byť postavenie modelu hradu/zámku z odpadového materiálu (z kartónových škatúl).

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť trojice čísel tvoriacich daný súčet.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
pracovno-technická	Urobiť výkres s obrázkom hradu s využitím techniky lepenia, strihania a maľovania.

Námet na aktivitu

Výrobok

Hrad (postup sa nachádza na strane 65)

Strana 31

Petra ide do knižnice

V dnešnej dobe väčšina detí uprednostní pred čítaním knihy hru na počítači. Úvodným príbehom aj úlohami, ktoré sa naň viažu, chceme prebudiť záujem detí o čítanie úctu a lásku ku knihám. Zároveň im ponúkame možnosť, kde si môžu knihy požičať a ukazujeme im správny spôsob zaobchádzania s knihami požičanými z knižnice (a nielen s požičanými).

Návrhy na diskusiu

Čítaš rád/rada knihy?

Ako často čítaš?

O čom by mala byť kniha, ktorá by ťa zaujala?

Ktoré knihy máš doma?

Čítajú knihy tvoji blízki?

O ktorej knihe by si im chcel/-a porozprávať?

Chodieváš do knižnice?

Ktoré knihy si si už požičal/-a?

Porozprávaj o tom, akým spôsobom sa požičiavajú knihy z knižnice.

Prečo je nutné dbať na to, aby sme nepoškodili knihy z knižnice (ani tie, ktoré vlastníme)?

Skús povedať všetky výhody požičiavania kníh z knižnice.

Ktorých autorov kníh pre deti poznáš? Stretol/stretla si sa s niektorým už osobne (na besede)?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Opísať vhodné správanie v knižnici.

Deti sformulujú jednoduché pravidlá správania v knižnici. Zamerajú sa na pravidlá správneho zaobchádzania s knihami a pravidlá, ktoré zabezpečia ostatným čitateľom knižnice príjemnú atmosféru pri vyberaní kníh.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Nájsť vo viacsmerovke priezviská slovenských spisovateľov a priradiť ich k správnym krstným menám. (2 A) Zistiť názov knižnej publikácie. (2 C)

	Napísať mená spisovateľov. (2 D)
spoločenskovedná	Vyriešiť viacsmerovku s menami významných osobností Slovenska (spisovateľov). (2 B)

Riešenie časti úlohy b) slúži ako pomôcka na riešenie časti úlohy a).

Úlohu môžeme rozšíriť o rozhovor o ďalších autoroch slovenskej literatúry pre deti, o práci spisovateľa, o tom, ako vzniká kniha a kto všetko sa na jej výrobe podieľa (autor, lektori, redakcia, jazykový korektor, grafik, ilustrátor, tlačiareň...).

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Doplniť do slov chýbajúce i/ í, y/ ý po obojakých spoluhláskach.

Úloha neslúži len na zopakovanie poznatkov zo slovenského jazyka týkajúcich sa vybraného slova rys, ale aj na oboznámenie s novými informáciami o tomto živočíchovi.

Námety na aktivity

Aktivita 1

S deťmi sa môžeme zahrať na knižnicu. Najprv si vyrobia fiktívne preukazy do knižnice. Dbáme na to, aby preukaz obsahoval všetky potrebné údaje (môžu byť fiktívne). Na stolíky uložíme knihy z ŠKD (prípadne knihy, ktoré si deti prinesú z domu). Určíme jedno dieťa, ktorý bude predstavovať pracovníka knižnice. Pri aktivite deťom pomáhame, usmerňujeme ich, radíme im.

Strana 32

Na návšteve v Banskej Bystrici

Na strane sa nachádzajú úlohy zamerané na rôzne oblasti (dopravné prostriedky, mesto Banská Bystrica, zdravotná príprava, zimné športy...). Je vhodné, aby sme sa každej tejto oblasti viac venovali.

Návrhy na diskusiu

Kam cestovali Svetákovci?

Navštívil/-a si už Banskú Bystricu?

Vieš povedať nejakú zaujímavosť o Banskej Bystrici?

Ktorý dopravný prostriedok využili Svetákovci pri cestovaní?

Ktorý dopravný prostriedok mohli ešte pri svojej ceste využiť?

Mohli ísť do Banskej Bystrice loďou?

Ktorému zimnému športu sa venovali deti počas návštevy v Banskej Bystrici?

Ktoré ďalšie zimné športy poznáš?

Môžeme sa korčuľovať aj v lete? Zdôvodni. (zimný štadión, kolieskové korčule, návšteva krajiny, kde je v období leta ľad...)

Pomáhal/-a si už niekomu, kto sa zranil? Porozprávaj o tom.

Ako by sme mali postupovať, keď niekoho poštípe včela, keď niekomu tečie krv z nosa atď.?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Písať o zaujímavých miestach na Slovensku.

Úlohu možno rozšíriť o hľadanie v cestovnom poriadku (ak máme k dispozícii internet alebo vytlačený cestovný poriadok). Deti môžu zisťovať, na ktorých staniciach zastavoval vlak, ktorým išli Svetákovci z Popradu do Banskej Bystrice.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vyriešiť príklady na sčítanie a odčítanie s tromi členmi a priradiť k nim správny výsledok.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
pracovno-technická	Označiť poradie úkonov pri poskytovaní prvej pomoci. (3 A)
vzdelávacia	Napísať telefónne číslo tiesňovej linky (rýchlej zdravotnej pomoci). (3 B)

S deťmi si môžeme opísaný postup priamo vyskúšať, prípadne ho doplniť o ďalšie postupy (prenos raneného, prvá pomoc pri krvácaní z nosa a podobne).

Námety na aktivity

Výrobok

Korčuliari (opis pracovného postupu sa nachádza na strane 65)

Strana 33

Lesná zver

Strana je venovaná tematike les. S deťmi vedieme rozhovor o význame lesa, živočíchov a rastlín, ktoré sa v ňom nachádzajú, o ľuďoch, ktorí sa o les starajú, o vhodnom správaní v lese a podobne.

Návrhy na diskusiu

Skús svojimi slovami vyjadriť, čo je les.

Ako často chodieš do lesa?

Ktoré rastliny tam vídaš?

Ktoré živočíchy si už v lese videl/-a?

Videl/-a si už stopy niektorých živočíchov? Vieš, komu patrili?

Podľa čoho môžeme (okrem stôp) zistiť, že sú v lese niektoré druhy živočíchov?

Povedz, za akým účelom chodievajú ľudia do lesa.

Kto sa stará o les?

Ako by sme sa mali správať v lese? Zdôvodni.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Vyfarbiť obrázok a dokresliť ho. (3 A)
prírodovedno-environmentálna	Dokresliť obrázok s prírodovednou tematikou podľa zadania. (3 B)

Pri riešení úlohy si deti môžu pomôcť pozorovaním obrázkov živočíchov v encyklopédii, na internete a pod.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
prírodovedno-environmentálna	Nájsť vo vetách názvy živočíchov. (3 A)
vzdelávacia	Nájsť vo vetách názvy živočíchov. (3 A) Vyznačiť názvy živočíchov podľa zadania. (3 B)

Deti hľadajú a vyznačujú vo vetách názvy živočíchov. Úlohu by mali zvládnuť. Ak by však s hľadaním niektorých názvov mali problém, môžu si navzájom pomáhať.

Námety na aktivity

Aktivita 1

S deťmi sa môžete zahrať na les. Deti budú predstavovať stromy a živočíchy, ktoré im určíte. Potom budete rozprávať vymyslený príbeh a deti budú pohybom znázorňovať dej príbehu. Napríklad: *Dnes bol les pokojný. Fúkal jemný vetrík, stromy pokyvovali konármi a počúvali spev vtákov. Veverička skackala pod stromom a obzerala sa, či nájde niečo pod zub. Odrazu uvidela dubák. Veľmi sa potešila...* atď.

Aktivita 2

Deti utvoria dve skupiny. Jedna si pripraví vety o tom, prečo nechce chodiť do lesa. Druhá skupina si pripraví protiargumenty. Po dostatočnej príprave vedú skupiny dialóg. Cieľom je, aby deti z druhej skupiny presvedčili svojimi argumentmi prvú skupinu o tom, že prechádzky lesom sú pre ľudské zdravie veľmi prospešné.

Strany 34 – 35

Jar

Dvojstrana je venovaná jari. S deťmi sa rozprávame o tomto ročnom období, na vychádzke pozorujeme meniace sa počasie počas tohto obdobia, prípadne ho zaznačujeme do kalendára počasie (ak sme si ho založili).

Návrhy na diskusiu

Vieš, ktoré ročné obdobie je práve teraz?

Ktoré ročné obdobie nasleduje po jari?

Prečo sa hovorí, že na jar sa príroda prebúdzá?

Ako sa správajú voľne žijúce živočíchy počas tohto obdobia?

Čo sa deje s rastlinami počas tohto obdobia?

Ktoré rastliny kvitnú v tomto období?

Ktoré činnosti vykonávajú ľudia v záhrade počas jari?

Ktoré sviatky slávime v jarnom období?

Kto z vás má počas jarného obdobia sviatok (narodeniny, meniny)?

Ktorým pohybovým aktivitám sa počas jari venuješ?

Chodieváš s rodičmi počas jarného obdobia do prírody? Kam? Ako tam tráviš čas?

Ktoré pranostiky viažuce sa k jarnému obdobiu poznáš? Pozoroval/-a si, či sa plnia?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Napísať názvy jarných mesiacov.

Pri riešení tejto úlohy sa riadime pokynmi na strane 18.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť názvy sviatkov a významných dní v jarnom období.
spoločenskovedná	Vymenovať sviatky na Slovensku týkajúce sa jarného obdobia.

S deťmi vedíme rozhovor o sviatkoch počas jarného obdobia a opäť spomenieme deti, ktoré majú v tomto období narodeniny alebo meniny.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Doplniť k pranostikám dátum (práca s kalendárom). (3 A)

esteticko-výchovná

Napísať svoje obľúbené činnosti, zmeny v prírode a podobne počas jari. (3 B)

Úlohu môžeme rozšíriť o rozprávanie o ďalších pranostikách viažucich sa k tomuto obdobiu.

4

Tematická oblasť výchovy

Cieľ

vzdelávacia

Zložiť z písmen názov rastlín.

prírodovedno-environmentálna

Zložiť z písmen názov rastlín.

Úlohu môžeme rozšíriť tak, že vyzveme deti, aby vytvorili podobné úlohy s inými druhmi kvetov.

5

Tematická oblasť výchovy

Cieľ

vzdelávacia

Nájsť vo viacsmerovke názvy zeleniny. (5 A)
Usporiadať čísla podľa veľkosti od najväčšieho po najmenšie. (5 B)

S deťmi sa môžeme rozprávať o využití jednotlivých druhov zeleniny nájdených v päťsmerevke. Môžeme si s nimi zahrať aktivitu číslo 1 opísanú nižšie.

6

Tematická oblasť výchovy

Cieľ

vzdelávacia

Určiť pomenovania viažuce sa k jarnému obdobiu.

prírodovedno-environmentálna

Určiť pomenovania viažuce sa k jarnému obdobiu.

Niektoré pomenovania sa viažu k viacerým ročným obdobiam (napríklad slovo *slnko*). Patrí však aj do jarného obdobia, a preto ho deti vyfarbia zelenou ceruzkou.

7

Tematická oblasť výchovy

Cieľ

pracovno-technická

Zasiať semená pažitky.

Môžeme zasiať aj iné semená, napríklad žeruchu.

Námety na aktivity

Aktivita 1

Vopred si prichystáme lístky s napísanými názvami zeleniny (nemusia to byť len názvy z päťsmerevky). Potom určíme dieťa, ktoré si jeden z názvov vylosuje. Nepovie ostatným, ktorú zeleninu predstavuje. Ostatné deti sa pomocou otázok snažia zistiť, ktorý názov zeleniny má napísaný na lístku. Môžu klásť iba otázky, na ktoré je možné odpovedať slovom áno alebo nie. Dieťa, ktoré uhádne, si vylosuje ďalší názov.

Strana 36

Správne rozhodnutie

Úvodný príbeh aj úlohy na strane sú zamerané na tému škodlivosť fajčenia. Je obzvlášť vhodné rozprávať sa s deťmi nielen o škodlivosti fajčenia, ale aj o vhodnom správaní v prípadoch, že im niekto ponúka cigaretu (základy asertívneho správania). Najlepšie je, ak si môžu danú situáciu aj zahrať.

Návrhy na diskusiu

Ocitol/ocitla si sa podobnej situácii?

Ako si sa zachoval/-a?

Čo si myslíš, prečo ľudia fajčia?

Vysvetli, prečo platí na niektorých miestach zákaz fajčenia.

Kde všade si tento zákaz videl/-a?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Sformulovať ospravedlnenie.
spoločenskovedná	Zachovať správny postoj v opísanej situácii.

Deti napíšu, ako by sa zachovali v situácii opísanej v texte. Je dôležité riešenia skontrolovať (individuálne alebo pri spoločnej diskusii) a usmerniť deti v prípade nesprávneho postoja.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
prírodovedno-environmentálna	Určiť pravdivé vety o fajčení. (2 A)
telovýchovná, zdravotná a športová	Oboznámiť sa s informáciami o škodlivosti fajčenia. (2 A)
vzdelávacia	Vytvoriť zo slabík slová a z nich vetu. (2 B)

V úlohe sa deti oboznámia s rôznymi negatívnymi vplyvmi fajčenia. Po vyriešení je vhodné viesť s deťmi rozhovor o tom, či si niektorý prejav fajčenia už všimli na fajčiaroch vo svojom okolí (zažltnuté nechty a podobne).

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vyriešiť sudoku.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Vytvoriť plagát o škodlivosti fajčenia.

Strana 37

Mláďatka

Návrh na diskusiu

Bol/-a si už na podobnej farme?

Ktoré živočíchy si tam videl/-a?

Videl/-a si aj ich mláďatá? Čím sa odlišovali od svojich rodičov?

Čím sa živili mláďatá, ktoré si videl/-a?

Ktoré živočíchy by si chcel/-a ešte vidieť?

Ak vieš, povedz, ako sa treba starať o živočíchy.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť najväčšie číslo v rade čísel. Vytvoriť zo slabík názvy živočíchov. (1 A)
prírodovedno-environmentálna	Priradiť k názvom živočíchov správne fotografie. (1 B)

Po vyriešení úlohy môžu deti pracovať v skupinách a vymyslieť podobné úlohy s inými živočíchmi. Úlohy si dajú navzájom vyriešiť.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Identifikovať správne názvy častí tela kravy.

Úlohu môžeme rozšíriť tak, že vyzveme deti, aby určovali, ktorým živočíchom patria zvyšné názvy.

Námety na aktivity

Výrobok

Kuriatko (opis pracovného postupu sa nachádza na strane 65)

Aktivita

Deťom vopred pripravíme pomôcky k tejto aktivite. Obrázky živočíchov nalepíme na kartón a rozstrihneme na viac častí. Obrázok jedného živočícha dáme do jednej obálky. Deti rozdelíme do skupín. Každé skupine dáme jednu obálku. Úlohou skupiny bude v čo najkratšom čase obrázok poskladať.

Alternatíva: Ak už deti skladanie daných obrázkov zvládajú veľmi rýchlo, môžeme im časti obrázkov zo všetkých obálok zmiešať. Úlohou detí je roztriediť jednotlivé časti a poskladať obrázky. Pracujú spoločne.

Strana 38

Projekt

Strana je venovaná štátnym symbolom Slovenska a národným parkom na Slovensku. S deťmi sa rozprávame o ďalších štátnych symboloch a o tom, kde ich videli umiestnené (štátny znak v priestoroch školy, vlajka na hokejovom zápase a podobne). Túto tému je vhodné prebrať dôkladne, pretože téme národné parky (úloha 2) sme sa podrobnejšie venovali v PZ na s. 16 – 17.

Návrhy na diskusiu

Ktoré ďalšie štátne symboly poznáš?

Kde si sa s nimi stretol/stretla?

Ako sa máme správať pri počúvaní štátnej hymny?

Videl/-a si štátny znak aj v priestoroch školy? Kde?

Vysvetli, prečo na konci športového podujatia hrajú hymnu krajiny, ktorá vyhrala? Ktorý zo štátnych symbolov pri rovnakej príležitosti ešte využijú?

Bol/-a si v niektorom národnom parku?

Ktoré živočíchy tam žijú?

Prečo sú parky chránené?

Čo by sa mohlo stať, keby žiadne územie ani živočíchy a rastliny neboli chránené?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Doplniť chýbajúce slová v slovenskej hymne. (1 A)
spoločenskovedná	Poznať štátne symboly Slovenska (hymna). (1 A) Vyfarbiť štátny symbol Slovenska (štátny znak). (1 B)

Je vhodné ukázať deťom umiestnenie štátnych symbolov v ŠKD/v škole. Hymnu si môžu deti zaspievať.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
prírodovedno-environmentálna	Vyriešiť rébus s názvami národných parkov Slovenska.

Vhodným rozšírením úlohy môže byť zisťovanie informácií o jednotlivých národných parkoch na Slovensku.

Poznámka: Vyzveme deti, aby počas týždňa nosili obrázky a pohľadnice potrebné na výrobu výrobku naj našej obce (opis pracovného postupu sa nachádza na strane 65).

Strana 39

Slovenské naj

Strana tematicky nadväzuje na predchádzajúcu. Previazané sú najmä úvodnými príbehmi, v ktorých hlavný hrdina Oto tvorí projekt o Slovensku. S deťmi sa môžeme rozprávať aj o tom, ako by ony postupovali pri výrobe projektu, ktoré informácie by naň chceli uviesť, ktoré miesta na Slovensku navštívili a podobne.

Návrhy na diskusiu

Chodieváš s rodinou na výlety po Slovensku?

Kde všade ste boli?

Ktoré z miest ťa najviac zaujalo?

Navštívil si aj niektorú zo slovenských jaskýň? Ak áno, povedz, ktorá sa ti najviac páčila, čím ťa zaujala.

Fotografujete si miesta, ktoré navštevujete?

Čo myslíš, na čo je dobré fotografovať miesta, kde si bol/-a?

Čo teba najviac zaujíma (pamiatky, vrchy, mestá, múzeá...)?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Dozvedieť sa zaujímavé informácie o Slovensku (vyriešením rébusu).
spoločenskovedná	Vyriešiť rébus s informáciami o zaujímavostiach na Slovensku.

Úlohu môžeme doplniť tak, že si každé dieťa pripraví zaujímavosť o mieste, ktoré navštívilo, a prezentuje ju ostatným.

Môžeme tiež pripraviť nástenku, na ktorú umiestnime pohľadnice alebo fotografie miest, ktoré deti navštívili.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Získať zaujímavé informácie o Slovensku (vyriešením rébusu). (2 A) Identifikovať a vyznačiť v texte vlastné podstatné mená. (2 B)
spoločenskovedná	Získať zaujímavé informácie o Slovensku (vyriešením úlohy). (2 A)
esteticko-výchovná	Namaľovať obrázok. (2 C)

Po vyriešení úlohy je vhodné porozprávať sa s deťmi o jednotlivých miestach, ktoré sú na nich zobrazené, prípadne deťom pustiť DVD s týmito informáciami.

Námety na aktivity

Výrobky

Naj našej obce (opis postupu sa nachádza na strane 65)

Strana 40

Meniny

Strana je zameraná na oslavu menín (narodenín...), na vhodné správanie pri blahoželaní (podanie ruky, pozeranie do očí, správne sformulované blahoželanie...), spôsob oslavovania a ich odlišnosti v jednotlivých rodinách (krajinách). Treba deťom zdôrazniť, že nie je dôležitý darček, ktorý k sviatku dostanú, ale to, že ostatní si na oslávenca spomenú a želajú mu len to najlepšie.

Návrhy na diskusiu

Ako oslavujete sviatky v škole?

Ako oslavujete sviatky doma?

Koho na oslavu väčšinou pozývate?

Ako sa chystáte na oslavu?

Pomáhaš pri chystaní oslavy? Ako?

Akým darčekom sa ti podarilo niekoho najviac potešiť?

Na akej oslave si bol/-a naposledy? Porozprávaj o tom.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť deti oslavujúce meniny na jar (práca s kalendárom). (1 A) Sformulovať blahoželanie. (1 B)

spoločenskovedná

Sformulovať blahoželanie. (1 B)

Po vyriešení úlohy je vhodné, aby si deti blahoželanie prakticky vyskúšali. Odporúčame aj aktivitu 1 opísanú nižšie.

2

Tematická oblasť výchovy

Cieľ

vzdelávacia

Určiť v rade čísel čísla menšie ako 3 896.

Vhodným rozšírením úlohy môže byť usporiadanie všetkých čísel podľa poradia (od najmenšieho po najväčšie). Vhodná je aj aktivita, pri ktorej deti napíšu čísla pri písmenách na tabuľu tak, aby po doplnení písmen vyšlo zmysluplné slovo.

3

Deti hľadajú vo vetách ukryté názvy darčiekov. Úloha je nenáročná, deti sa už s týmto typom úlohy stretli. Ak by mali ťažkosti pri jej riešení, dovoľíme im, aby pracovali v skupinách.

4

Tematická oblasť výchovy

Cieľ

spoločenskovedná

Výtvarne vyjadriť svoje zážitky z rodiny.

esteticko-výchovná

Nakresliť obrázok oslavy.

Deti nemusia oslavu len kresliť, môžu použiť ľubovoľnú výtvarnú techniku.

Námet na aktivitu

Deti posadíme do kruhu a rozdáme im prázdne lístky. Každé dieťa naň napíše milé pranie (úplne jednoduché). Všetky lístky vložia na vopred určené miesto, napríklad do čiapky, vrecúška a podobne. Potom si každé dieťa vylosuje jeden lístok s práním. Deti lístky postupne čítajú a hovoria, ako sa cítia, či ich pranie potešilo a prečo.

Strana 41

Ranená kačica

Strana je zameraná na ochranu prírody a vhodné zaobchádzanie s odpadom. Táto téma je silne motivovaná úvodným príbehom, pri ktorom sa zraní kačička, ktorú ošetruje Otova mama. S deťmi vedíme diskusiu o zakázaných skládkach odpadu, o škodlivom vplyve likvidácie odpadu na životné prostredie (a v neposlednom rade aj na človeka), o dĺžke rozkladu niektorých druhov odpadu, o nebezpečných odpadoch. Nezabudneme deti upozorniť aj na správne nakladanie s odpadom v ŠKD a jeho okolí.

Návrhy na diskusiu

Nachádza sa v okolí tvojho bydliska jazierko, potok alebo iný vodný zdroj?

Ako vyzerá príroda okolo neho? Je znečistená?

Komu môže škodiť odpad nachádzajúci sa v jazere (rybníku, potoku...) alebo v jeho okolí?

Urči, ktorý z týchto odpadov sa rozkladá vo voľnej prírode najkratšie/najdlhšie: banánová šupka, igelitová taška, kartónová škatuľa, konzerva, sklenená fľaša.

Videl/-a si už vo svojom okolí značku zakazujúcu vysýpanie smetí v prírode? Ak áno, povedz, ako vyzerala. Bola na nej napísaná aj výška pokuty?

Ako by si potrestal/-a ľudí, ktorí nerešpektujú zákazy a vyhadzujú odpad vo voľnej prírode?

Čo by si robil/-a, keby si našiel raneného vtáka?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť na obrázku predmety, ktoré nepatria do prírody. (1 A) Napísať na obrázky kontajnerov správne názvy odpadov. (1 B)
prírodovedno-environmentálna	Priradiť rôzne druhy odpadu na obrázku k správnym kontajnerom na triedený odpad. (1 A) Napísať na obrázky kontajnerov správne názvy odpadov. (1 B)

Deti najprv určia predmety, ktoré do prírody nepatria, a potom určia druh kontajnera, do ktorého je potrebné vhodiť ich. Úlohu môžeme rozšíriť vymenovávaním ďalších možných druhov odpadu a určovaním kontajnera, do ktorého patria.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Napísať názvy živočíchov žijúcich v blízkosti vodných tokov.
prírodovedno-environmentálna	Napísať názvy živočíchov žijúcich v blízkosti vodných tokov.
esteticko-výchovná	Nakresliť obrázok živočícha žijúceho v blízkosti vodného toku.

Pri kreslení si deti môžu pomôcť obrázkom alebo fotografiou vybraného živočícha.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť možné príčiny znečistenia vodných tokov.

prírodovedno-environmentálna

Určiť dôsledky necitlivého prístupu k životnému prostrediu.

S deťmi sa venujeme aj problematike šetrenia vodou, spôsobom, ktorými môžu obmedziť spotrebu vody.

Námety na aktivity

Výrobok

Kačička (opis pracovného postupu sa nachádza na strane 65)

Strana 42

Výlety

Strana je zameraná na mestá na Slovensku. S deťmi sa rozprávame o mestách, ktoré navštívili, ktoré by chceli navštíviť, o ktorých sa dozvedeli zaujímavé informácie, o mestách, v ktorých žijú ich príbuzní a podobne.

Návrhy na diskusiu

Ktoré mestá si už navštívil/-a?

Ktoré z miest na fotografiách by si chcel/-a navštíviť? Prečo?

O ktorom z miest na fotografiách vieš nejakú zaujímavú informáciu?

V ktorom z vyobrazených miest býva niekto, koho poznáš?

Bol/-a si ho už navštíviť?

Ktoré miesta v našej obci by si odporučil/-a turistom navštíviť?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vytvoriť zo slabík názvy miest Slovenska. (1 A) Doplniť k fotografiám miest Slovenska ich názvy. (1 C)
spoločenskovedná	Podčiarknuť názvy navštívených miest. (1 B)

Pri riešení časti úlohy a) si môžu deti pomáhať prečiarkovaním už použitých slabík.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Opísať svoje zážitky s rodinou.

Pred riešením úlohy je vhodné, aby sme sa s deťmi o ich zážitkoch porozprávali, aby si spomenuli na všetky detaily z návštevy daného mesta.

Strana 43

Noví susedia

Na strane sa zaoberáme tematikou hendikepovaných ľudí prostredníctvom jedného z hrdinov príbehu – chlapca Danku. Deťom je opísaná situácia, v ktorej sa ocitol, a ich úlohou je zaujať správny postoj.

Je veľmi dôležité, aby sa deti stretávali s problematikou hendikepovaných ľudí, vnímali ich ako normálnu súčasť spoločnosti a vedeli im v prípade potreby poskytnúť potrebnú pomoc.

Námety na diskusiu

Čo by si povedal, ako by si sa zachoval/-a ty?

Poznáš niekoho podobne hendikepovaného ako Danko?

Vieš, s ktorými problémami sa takíto ľudia stretávajú?

Akým spôsobom im môžeme pomôcť?

Všimol/všimla si si špeciálne upravené chodníky pre hendikepovaných ľudí? Opíš ich úpravu a zdôvodni jej význam.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Zaujať správny postoj v opísanej situácii. (1 A)
telovýchovná, zdravotná a športová	Určiť názvy športov s ohľadom na hendikep chlapca na vozíku. (1 B)

Riešenie úlohy deťom skontrolujeme. Usmerňujeme ich tak, aby si zafixovali správne vzorce správania. Deti by mali písať návrhy, ako Dankovi pomôcť. Nezabudnime deti upozorniť, že konflikty sa nikdy neriešia bitkou a urážkami (aj z toho dôvodu, aby sa niekedy neocitli v nebezpečnej situácii).

b) Časť úlohy b) slúži na to, aby si deti uvedomili obmedzenia, s ktorými sa hendikepovaní ľudia stretávajú, ale zároveň aby pre ne vedeli vymyslieť vhodné činnosti – hry.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Pomenovať obrázky rôznych druhov dopravných prostriedkov. (2 A) Určiť dopravný prostriedok najšetrnejší k životnému prostrediu. (2 B)
prírodovedno-environmentálna	Uviesť dôsledky dopravy na životné prostredie. (2 B)

Deti doplnia do krížovky názvy dopravných prostriedkov a potom určia ten, ktorý podľa nich najmenej škodí životnému prostrediu. Nie je dôležité len správne riešenie (bicykel), ale aj zdôvodnenie voľby dieťaťa. Riešením úlohy sú deti nútené premýšľať nad negatívnymi vplyvmi dopravy na životné prostredie.

Námety na aktivity

Výrobok

Dopravné prostriedky (opis pracovného postupu sa nachádza v PZ na strane 65)

Aktivita

(opis aktivity sa nachádza v PZ na strane 65)

Strana 44

Dedko, ocko, Oto a prípravy na Veľkú noc

Strany 44 a 45 sú tematicky prepojené. Na strane 44 sa nachádza úvodný príbeh opisujúci prípravy mužskej časti rodiny na veľkonočné sviatky. S deťmi sa rozprávame o dodržiavaní tradícií počas Veľkej noci u nich v rodine (postupujeme citlivo a dbáme na to, aby sme sa nedotkli detí, ktoré doma z náboženských alebo iných dôvodov tento sviatok neoslavujú). Ponúkané otázky sú skôr vhodné pre chlapcov. V komentároch k strane 45 sa zasa budeme venovať dievčatám.

Návrhy na diskusiu

Oslavujete doma Veľkú noc? Ak áno, akým spôsobom?

Máš kupovaný korbáč alebo si pletieš vlastný?

Koho chodievaš šibať?

Čím ťa väčšinou obdarujú vyšibané dievčatá/ženy?

Vieš vysvetliť, prečo sa chodievajú dievčatá šibať?

Chodievate na návštevu k príbuzným?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť poradie obrázkov na základe čítania s porozumením. (1 B)
pracovno-technická	Oboznámiť sa s postupom výroby veľkonočného korbáča. (1 A)

Deti sa v úlohe oboznamujú s postupom práce pri výrobe veľkonočného korbáča a zároveň si upevňujú schopnosť čítať s porozumením. Ak máme možnosť, môžeme si s deťmi korbáč vyrobiť.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť slová patriace do krížovky na základe vedomostí zo slovenského jazyka.

Správnym dosadením slov do krížovky sa deti dozvedia tajničku – názov stromu, z ktorého sa vyrábajú veľkonočné korbáče.

Námet na aktivitu

Môžeme zorganizovať stretnutie so starými rodičmi, na ktorom budú chlapci pliesť so starými otcami korbáče a dievčatá spolu so starými mamami zdobiť kraslice.

Strana 45

Babička, mamička, Petra a prípravy na Veľkú noc

Strana tematicky nadväzuje na stranu 44. Na tejto strane sa v námetoch na diskusiu venujeme skôr dievčatám.

Ako sa pripravujete na veľkonočné sviatky?

Aké dobroty mávate na veľkonočnom stole?

Pomáhaš pri chystaní pohostenia?

Čo pripravuješ pre šibačov?

Zdobíš pre šibačov kraslice? Ak áno, s kým? Ako?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Nájsť vo vetách ukryté rodné mená chlapcov.

Úloha je zábavného charakteru. Deti by ju mali bez problémov zvládnuť. V prípade, že by mali s riešením úlohy niektoré deti problémy, dovoľíme im pracovať v skupinách.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť počet chlapcov, korbáčov a vajíčok na ilustrácii. (2 A)
esteticko-výchovná	Vyfarbiť obrázky podľa vlastnej fantázie. (2 B)

Deti môžu riešiť obe časti úlohy súbežne. Môžu počítať dané objekty pri vyfarbovaní. Takto sa im nestane, že niektorý z objektov spočítajú viackrát.

Námety na aktivitu

Výrobok

Veľká noc (pracovný postup sa nachádza v PZ na strane 65)

Strana 46

Petra a Oto v Bratislave

Úvodný príbeh nadväzuje na príbeh zo strany 43. Opäť sa v ňom spomína hendikepovaný hrdina Danko, ktorý prišiel pozvať Petru a Ota na súťaž v spoločenských tancoch.

Zámerom úvodného príbehu a úloh, ktoré sa k nemu viažu, je, aby si deti uvedomili, akým rôznym činnostiam sa môžu venovať podobne hendikepovaní ľudia, aké úspechy môžu dosiahnuť.

Návrhy na diskusiu

Skús povedať, ako sa odlišuje súťaž v tanci zdravých a hendikepovaných ľudí.

Videl/-a si už nejakú súťaž hendikepovaných ľudí? Ak áno, porozprávaj o tom.

Čo si myslíš, odlišuje sa príprava na súťaž zdravého a hendikepovaného človeka?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
telovýchovná, zdravotná a športová	Nájsť vo viacsmerovke názvy športov. (1 A) Vyhľadáť viacsmerovku a dozvedieť sa názov olympiády zdravotne postihnutých športovcov. (1 B) Pomenovať športové disciplíny na fotografiách. (1 C)
spoločenskovedná	Oboznámiť sa s rôznymi druhmi športov vhodnými pre ľudí s postihnutím. (1 A)

Vďaka správne vyriešeniu tejto úlohy sa deti oboznámia s rôznymi športovými disciplínami, ktorým sa venujú hendikepovaní ľudia. Je dôležité, aby si uvedomili, že títo ľudia sú rovnako šikovní a úspešní ako zdraví ľudia.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Navrhnuť a nakresliť obrázok medaily a trofeje k súťaži.

Je vhodné, aby sme deti pri vymýšľaní medaily a trofeje k súťaži usmernili, aby obe obsahovali prvky viažuce sa k tancu a súviseli s hendikepovanými ľuďmi.

Námet na aktivitu

Deti rozdelíme do dvojíc (najlepšie chlapec – dievča). Jeden z dvojice si sadne na stoličku a bude predstavovať človeka na vozíčku. Dvojice budú súťažiť v tanci. Dieťa na stoličke sa nesmie počas tanca postaviť. Potom si deti svoje úlohy vymenia.

Zámerom tejto aktivity je, aby si deti uvedomili obmedzenia hendikepovaných ľudí pri tanci, ale aj možnosti kreatívneho riešenia tejto situácie.

Strana 47

Problémy ľudí na vozíčku

Strana nadväzuje na predchádzajúcu. Deti sa v úvodnom príbehu a riešení úloh oboznámia so záľubami, ktorým sa venujú hendikepovaní ľudia, ako aj s prekážkami vyplývajúcimi z ich obmedzenia. Cieľom je pestovať v deťoch ohľaduplnosť voči osobám s postihnutím.

Návrhy na diskusiu

Navrhni ďalšie činnosti, ktorým by sa mohli venovať ľudia na vozíčku.

Pomenuj miesta v okolí tvojho bydliska, ktoré sú špeciálne upravené pre ľudí na vozíčku.

Pomenuj miesta v tvojom okolí, ktoré nie sú upravené a s ktorými by mohli mať ľudia na vozíčku problém.

Videl/-a si už označenie ťažko zdravotne postihnutých ľudí? Kde bolo umiestnené? Z akého dôvodu tam bolo umiestnené?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Pomenovať záľuby, ktorým sa venujú zdravotne postihnutí ľudia.

Po vyriešení úlohy môžu deti vymenovať ďalšie záľuby, ktorým by sa ľudia na vozíčku mohli venovať, alebo hovoria o svojich záľubách.

Doplňujúcou aktivitou môže byť nakreslenie hendikepovaného človeka pri nejakej záľube.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Oboznámiť sa s každodennými problémami ľudí na vozíčku s prekonávaním nerovností terénu, ťažko prístupných miest a s úpravami, ktoré im uľahčujú život. (2 A) Určiť vo svojom okolí bezbariérové miesta. (2 B)

Deti sa prostredníctvom úlohy dozvedia, aké pomôcky alebo úpravy terénu pomáhajú ľuďom na vozíčku. Je vhodné, aby sme s deťmi v rámci vychádzky navštívili miesta, ktoré sú takto upravené.

Námety na aktivity

Výrobok

Invalidný vozík budúcnosti (opis pracovného postupu sa nachádza v PZ na strane 65)

Strana 48

Svetákovci v Košiciach

Strana je venovaná mestu Košice. Deti sa oboznamujú s pamiatkami, ktoré sa v Košiciach nachádzajú. V úvodnom príbehu je opísaná situácia, ku ktorej majú deti zaujať správny postoj.

Návrhy na diskusiu

Vysvetli, prečo sa máme ohľaduplne správať k tehotným ženám.

Ocitol/ocitla si sa v podobnej situácii ako Svetákovci vo vlaku?

Bol/-a si už v Košiciach? Ak áno, porozprávaj o tom. Čo ťa na Košiciach zaujalo?

Ktoré miesta v Košiciach by si rád/rada navštívil/-a?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Zaujať správny postoj v opísanej situácii. (1 A)

Pred riešením úlohy sa rozprávame s deťmi o tom, prečo by sme mali byť ohľaduplní k tehotným ženám. Upozorníme ich na to, že nielen Petra s Otom, ale aj otecko by sa mal správne zachovať, čiže aj on by mal ponúknuť svoje miesto tehotnej žene.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Podčiarknuť v texte vlastné podstatné mená. (2 A) Určiť mäkké spoluhlásky. Zložiť z písmen slovo. (2 B)

Cieľom úlohy je oboznámiť deti s pamiatkami, ktoré sa nachádzajú v Košiciach, a vzbudiť u nich záujem o ich návštevu.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Oboznámiť sa s pamiatkami UNESCO na Slovensku.
spoločenskovedná	Oboznámiť sa s pamiatkami UNESCO na Slovensku.

Doplnením tejto úlohy môže byť zisťovanie informácií o tuleňovi v encyklopédii alebo na internete.

Strana 49

Babička a liečivé rastliny

Strana je venovaná téme liečivé rastliny. V úvodnom príbehu je opísaný pekný vzťah Ota a jeho babičky. Je vhodné, aby sme na túto časť textu deti upozornili.

Návrhy na diskusiu

- S ktorými činnosťami pomáhaš svojim starým rodičom?
- O čom sa rád/rada rozprávaš so svojimi starými rodičmi?
- Kam s nimi rád/rada chodievaš?
- Zbiera niekto z tvojich blízkych liečivé bylinky?
- Pomáhaš mu pri zbieraní?
- Poznáš niektoré liečivé bylinky? Ktoré?
- Ako môžeme okrem zbierania získať liečivé bylinky?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Nakresliť obrázky rastlín podľa fotografií.
vzdelávacia	Oboznámiť sa s liečivými účinkami niektorých bylín.
prírodovedno-environmentálna	Oboznámiť sa s liečivými účinkami niektorých bylín.

S deťmi si môžeme pripraviť posedenie pri čaji.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
prírodovedno-environmentálna	Nájsť v rébuse názvy bylín.
vzdelávacia	Nájsť v rébuse názvy bylín.

Úlohu môžeme rozšíriť vymenovávaním ďalších liečivých rastlín.

Námety na aktivity

Výrobok

Herbár (opis pracovného postupu sa nachádza v PZ na strane 65)

Strany 50 – 51

Leto

Dvojstrana je venovaná letu. S deťmi sa rozprávame o tomto ročnom období, na vychádzke pozorujeme meniace sa počasie počas leta, prípadne ho zaznačujeme do kalendára počasia (ak sme si ho založili).

Návrhy na diskusiu

Vieš, ktoré ročné obdobie je práve teraz?

Ktoré ročné obdobie nasleduje po lete?

Čo sa ti na lete najviac páči?

Ako sa správajú voľne žijúce živočíchy počas tohto obdobia?

Čo sa deje s rastlinami počas tohto obdobia?

Ktoré rastliny kvitnú v tomto období?

Ktoré činnosti vykonávajú ľudia v záhrade počas leta?

Ktoré sviatky slávime v letnom období?

Kto z vás má počas letného obdobia sviatok (narodeniny, meniny)?

Ktorým pohybovým aktivitám sa počas leta venuješ?

Chodieváš s rodičmi do prírody počas letného obdobia? Kam? Ako tam tráviš čas?

Ktoré pranostiky viažuce sa k letnému obdobiu poznáš? Pozoroval/-a si, či sa plnia?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Napísať názvy letných mesiacov.

Pri riešení tejto úlohy sa riadime pokynmi na strane 18.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť názvy sviatkov a významných dní v letnom období.
spoločenskovedná	Vymenovať sviatky na Slovensku týkajúce sa letného obdobia.

S deťmi vedíme rozhovor o sviatkoch počas letného obdobia a opäť spomenieme deti, ktoré majú v tomto období narodeniny alebo meniny.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Doplniť k pranostikám dátum, ku ktorému sa viažu (práca s kalendárom).
spoločenskovedná	Oboznámiť sa s pranostikami.

Úlohu môžeme rozšíriť o rozprávanie o ďalších pranostikách viažucich sa k tomuto obdobiu.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vymýšľať a písať slovné spojenia týkajúce sa leta. (4 A) Vytvoriť vety so slovnými spojeniami z predchádzajúcej úlohy. (4 B)

Vhodným rozšírením tejto úlohy môže byť vytvorenie príbehu s využitím týchto slovných spojení (vhodná je skupinová práca).

5

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Nájsť v štvorsmerovke názvy letných plodov. (5 A) Priradiť k fotografiám letných plodov správne názvy. (5 B)
prírodovedno-environmentálna	Nájsť v štvorsmerovke názvy letných plodov. (5 A) Priradiť k fotografiám letných plodov správne názvy. (5 B)

Vhodným rozšírením tejto úlohy môže byť nakreslenie ďalších letných plodov alebo rozprávanie o tom, ktoré plody pestujeme v záhrade, ktoré z nich rastú v lese a podobne.

6

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vypočítať reťazový príklad.

7

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
---------------------------------	-------------

vzdelávacia

Vypočítať sčítáciu a odčítáciu pyramídu.

8

Tematická oblasť výchovy

Cieľ

esteticko-výchovná

Nakresliť obrázok podľa zadania.

Strana 52

Na lúke

V úvodnom príbehu je opäť opísaný pekný vzťah medzi babičkou a Petrou s Otom. Príbeh sa odohráva na lúke, kde skáču lúčne koníky. Na túto informáciu nadväzujú úlohy na strane, ktoré sa týkajú živočíchov na lúke. Pred prácou na tejto strane je vhodné ísť na vychádzku na lúku a upozorniť deti, aby si všímali živočíchov, ktoré na nej žijú.

Návrhy na diskusiu

Videl/-a si už lúčneho koníka? Kde? Porozprávaj o tom.

Ktoré živočíchov si ešte videl/-a na lúke?

Čím sa živia?

Ako by sme sa mali správať k živočíchom žijúcim na lúke?

Máme z niektorých živočíchov žijúcich na lúke úžitok? Z ktorých?

1

Tematická oblasť výchovy

Cieľ

vzdelávacia

Nájsť v texte podstatné a prídavné mená. (1 A)

Sformulovať a napísať svoj názor. (1 B)

prírodovedno-environmentálna

Oboznámiť sa s novými informáciami o lúčnych koníkoch. (1 A)

Pomenovať dôvody nepriaznivého vplyvu lúčnych koníkov na poľnohospodárstvo. (1 B)

Pre deti je veľmi príťažlivou aktivitou odmeranie dĺžky niektorého dieťaťa (napríklad špagátom) a následné meranie 20-násobnej dĺžky (deti získajú predstavu o tom, akú vzdialenosť vzhľadom na dĺžku svojho tela vie skočiť).

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Rozšifrovať názvy živočíchov. (2 A) Napísať názvy živočíchov pod správne fotografie. (2 B)
prírodovedno-environmentálna	Rozšifrovať názvy živočíchov. (2 A) Napísať názvy živočíchov pod správne fotografie. (2 B)

Deti sa zábavnou formou (šifrovaním názvov s obrázkami) oboznámia s podobou a názvami ďalších živočíchov žijúcich na lúke. S niektorými živočíchmi sa už stretli, takže poznatky o nich si len zopakujú.

Námety na aktivitu

Výrobok

Motýľ (opis pracovného postupu nájdete v PZ na strane 65)

Strana 53

Kvety na lúke

Úvodným príbehom strana nadväzuje na stranu 52. Teraz sa úlohy zameriavajú na rastliny, najmä na rozdiel medzi makom vlčím a makom siatym. Deti sa s týmito rastlinami stretávajú často (pri maku vlčom s celou rastlinou, pri maku siatom so semenami použitými v múčnikoch).

Návrhy na diskusiu

Videl/-a si v skutočnosti mak vlčí/mak siaty?

Kde? Porozprávaj o tom.

Ktorá z týchto rastlín rastie bežne na lúke?

Ktoré informácie si už získal o maku vlčom?

Čím sa odlišuje kvet maku vlčieho od maku siateho?

Máš rád/rada makové múčniky? Vymenuj niektoré z nich.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Priradiť texty k správnym názvom rastlín. (1 A) Opísať rozdiely medzi makom vlčím a makom siatym. (1 A)

prírodovedno-environmentálna	Priradiť texty k správnym názvom rastlín. (1 A) Opísať rozdiely medzi makom vlčím a makom siatym. (1 B)
------------------------------	--

Vďaka riešeniu úlohy sa deti oboznamujú s novými informáciami o maku vlčom a maku siatom, uvedomujú si rozdiely medzi nimi (najmä v spôsobe použitia), identifikujú odlišnosti v stavbe rastlinného tela týchto dvoch rastlín.

Vhodným rozšírením úlohy môže byť vyhľadávanie ďalších informácií o týchto rastlinách alebo návšteva lekárne a rozhovor s pracovníčkou lekárne o využití týchto rastlín.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vyznačiť vo vetách názvy častí rastlinného tela.
prírodovedno-environmentálna	Vyznačiť vo vetách názvy častí rastlinného tela.

Vhodným rozšírením úlohy je rozprávanie o funkciách jednotlivých častí rastlinného tela.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Namaľovať obrázok podľa zadania.

Alternatívou k zadanej úlohe môže byť vytvorenie lúky na baliaci papier a následné nalepenie vylišaných rastlín maku vlčieho. Deti pracujú spoločne.

Poznámka: Vyzveme deti, aby počas týždňa nosili do ŠKD rôzne potraviny vhodné na výrobu dekorácie do kuchyne, potrebné na budúci týždeň (postup uverejnený v PZ na strane 65); ide najmä o šošovicu, fazuľu, hrach a podobne.

Strana 54

Otecko rozpráva o poľných plodinách

Strana je zameraná na pestovanie poľných plodín a ich využitie. V úvodnom texte sa spomína aj chemický prostriedok slúžiaci na ošetrovanie poľných plodín. Upozorníme deti na to, že Otov otecko sa snaží nájsť prostriedok, ktorý síce vyhubí škodcov, ale nebude škodlivý pre životné prostredie ani pre človeka. Môžeme deťom rozprávať o tom, ako sa niektorí ľudia snažia bojovať proti škodcom (prírodné prostriedky, ekologické prostriedky...).

Návrhy na diskusiu

Videl/-a si už niektoré plodiny, ktoré sú tu opísané? Kde?

Vieš, na čo sa používajú?

Ktoré stroje pomáhajú ľuďom pri práci na poli?

Poznáš ďalšie plodiny pestované na poli?

Prečo skúmali na oteckovom pracovisku zloženie chemického prostriedku?

Komu a čomu by nemal tento prostriedok škodiť? Prečo?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Nájsť časti názvov poľných plodín patriacich k sebe.
prírodovedno-environmentálna	Nájsť časti názvov poľných plodín patriacich k sebe.

Deti hľadajú v lupienkoch časti názvov poľných plodín a vyfarbujú ich rovnako. Overíme si, či všetky plodiny poznajú. Rozprávame sa o tom, na aké účely sa využívajú.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vypočítať príklady na odčítanie v obore do 10 000. (2 A) Priradiť správny text k obrázku poľnej plodiny. (2 B)
prírodovedno-environmentálna	Nájsť dvojice (text a názov poľnej plodiny) patriacich k sebe. Oboznámiť sa s využitím niektorých poľných plodín. (2 A)

Deti vypočítajú príklady a spoja každý so správnym výsledkom. Získajú tak zároveň dvojice – názov poľnej plodiny a možnosti jej využitia. b) Upozorníme deti, aby si všímali aj ilustrácie v úlohe. Vyzveme ich, aby ich správne priradili k názvom poľných plodín.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Nakresliť na papier spôsob využitia niektorej poľnej plodiny.
esteticko-výchovná	Nakresliť na papier spôsob využitia niektorej poľnej plodiny.

Obrázok môžu deti dotvoriť nalepením etikiet z olejov alebo častí obalov z výrobkov vyrobených z týchto plodín.

Námety na aktivity

Aktivita

Výrobok

S deťmi vedíme rozhovor o tom, ako vzniká chlieb (pestovanie obilia, mletie, výroba cesta...). Každé dieťa (alebo skupinka detí) si vyberie jednu opísanú činnosť a stvárni ju ľubovoľnou technikou na výkres. Výkresy potom vystavíme na nástenku tak, aby boli vedľa seba podľa poradia jednotlivých činností.

Výrobok

Dekorácia do kuchyne (opis pracovného postupu sa nachádza v PZ na strane 65)

Strana 55

Oto a Miško

Úvodný príbeh opäť opisuje konkrétnu situáciu a úlohou detí je napísať, aké stanovisko asi zaujal hlavný hrdina Oto (predpokladáme, že budú určovať správne stanovisko). Na strane sa venujeme živočíchom žijúcim na poli – škrečkovi poľnému, hrabošovi poľnému.

Návrhy na diskusiu

Pomohol/pomohla si aj ty niekomu s vysvetlením učiva? Ak áno, porozprávaj o tom.

Pomohol už tebe niekto s učením? Ak áno, porozprávaj o tom.

Vysvetli, prečo je potrebné, aby sme si navzájom pomáhali.

Videl/-a si škrečka alebo hraboša vo voľnej prírode (na poli)?

Vieš, čím sa živia tieto živočíchy?

Ktoré ďalšie živočíchy si videl/-a na poli?

Skús povedať, čím sa odlišuje škrečok žijúci na poli od škrečka, ktorého chovajú ľudia doma.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Zaujať správne stanovisko v opísanej situácii.

Úlohu môžu deti riešiť samostatne. Po vyriešení sa však o nej spoločne porozprávame, aby sme si boli istí, že všetci vedia, ako sa v danej situácii správne zachovať.

2

Úloha má zábavný charakter.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vypočítať slovnú úlohu.

Vhodným rozšírením úlohy môže byť hľadanie ďalších informácií o tomto živočíchovi alebo vymyslenie a zdramatizovanie krátkeho príbehu o ňom.

Strana 56

Petra a športovanie

V úvodnom príbehu sa opisuje situácia, v ktorej sa už väčšina detí určite ocitla. Keď sa im v niečom nedarilo, vyvršili sa na niekom blízkom. V tomto prípade sa nedarilo hlavnej predstaviteľke Petre na tréningu a vyjadrila to nevhodným správaním k mame. Na strane sa nachádzajú aj úlohy venované zdravému životnému štýlu.

Návrhy na diskusiu

Myslíš si, že bolo správanie Petry voči mamičke vhodné? Zdôvodni svoj názor.

Zachoval/-a si sa v nejakej situácii podobne? Porozprávaj o tom. Akým spôsobom si sa potom danému človeku ospravedlnil/-a?

Myslíš si, že sa stravuješ zdravo?

Vymenuj potraviny, ktoré jedávaš často a sú z tvojho pohľadu zdravé/nezdravé.

Ktoré z uvedených pravidiel zdravého životného štýlu dodržiavaš/nedodržiavaš?

Chcel/-a by si niektoré svoje nesprávne návyky zmeniť?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Zaujať správny postoj v opísanej situácii. Sformulovať ospravedlnenie.

Pri tejto úlohe je dôležité, aby si deti uvedomili, že na Petrinom správaní bolo nevhodné nielen to, že mamu nepoprosila, ale aj to, že na ňu kričala a hodila jej veci na zem. Vhodným doplnením úlohy môže byť sformulovanie ospravedlnenia mamičke.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
telovýchovná, zdravotná a športová	Určiť z dvojice ponúkaných jedál zdravší variant.
vzdelávacia	Určiť z dvojice ponúkaných jedál zdravší variant.

prírodovedno-environmentálna

Určiť z dvojice ponúkaných jedál zdravší variant.

Úloha slúži na to, aby si deti uvedomili, že každé jedlo, ktoré majú rady, môžu nahradiť zdravšou alternatívou.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
telovýchovná, zdravotná a športová	Zložiť zo slov vety – pravidlá zdravého životného štýlu.
vzdelávacia	Zložiť zo slov vety – pravidlá zdravého životného štýlu.
prírodovedno-environmentálna	Zložiť zo slov vety – pravidlá zdravého životného štýlu.

Po vyriešení úlohy sa s deťmi rozprávame o všetkých zložených vetách ohľadom pravidiel, overíme si, či všetkým porozumeli a necháme ich, aby zdôvodnili dôležitosť každého pravidla.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
telovýchovná, zdravotná a športová	Sformulovať vety a vyjadriť nimi svoj názor na význam dodržiavania zdravého životného štýlu.
vzdelávacia	Sformulovať vety a vyjadriť nimi svoj názor na význam dodržiavania zdravého životného štýlu.
prírodovedno-environmentálna	Sformulovať vety a vyjadriť nimi svoj názor na význam dodržiavania zdravého životného štýlu.

Po vyriešení úlohy vyzveme deti, aby prečítali vety, ktoré sformulovali. Môžeme sa s nimi porozprávať aj o možných dôsledkoch nedodržiavania zdravého životného štýlu.

Námet na aktivitu

Zahráme sa s deťmi na poradcov v oblasti zdravého životného štýlu. Časť detí bude predstavovať poradcov/poradkyne zdravého životného štýlu, ostatné deti budú predstavovať ľudí s fiktívnymi problémami. Budú chodiť za poradcami a hovoriť im o svojom vymyslenom probléme. Úlohou poradcov bude vypočuť dieťa s problémami a poradiť mu vhodné riešenie. Pri tejto aktivite deti vhodne usmerňujeme a radíme im.

Strana 57

Svetákovci na bicykloch

Úvodný príbeh nadväzuje na príbeh z predchádzajúcej strany. Na strane sa venujeme bicyklovaniu, ochranným pomôckam pri bicyklovaní a dopravnému značeniu.

S deťmi sa rozprávame o tom, či chodievajú na bicykli, ktoré ochranné pomôcky používajú, kam a s kým sa chodia bicyklovať a podobne.

Návrhy na diskusiu

Chodievaš sa bicyklovať? Ak áno, s kým a kam?

Aký bol tvoj najdlhší výlet na bicykli?

Bicykluješ každý deň?

Aké ochranné pomôcky pri jazde na bicykli používaš?

Zdôvodni význam každej ochrannej pomôcky.

Povedz, ktoré dopravné značky v úlohe 1 sa nachádzajú v okolí ŠKD/tvojho bydliska.

Ktoré z týchto značiek chránia bezpečnosť detí?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Na základe čítania s porozumením určiť poradie dopravných značiek. (1 A) Usporiadať písmená podľa poradia čísel od najmenšieho po najväčšie. (1 B)

Správne vyriešenie úlohy predpokladá prečítanie textu s porozumením a poznatky o názvoch a význame dopravných značiek.

Vhodným rozšírením úlohy môže byť určovanie značiek, ktoré sa nachádzajú v okolí ŠKD alebo bydliska dieťaťa.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť na obrázkoch ochranné pomôcky cyklistu.

Po vyriešení úlohy s deťmi vedieme rozhovor o dôležitosti a význame každej ochrannej pomôcky. Môžeme sa s nimi rozprávať aj o mobilnom telefóne. Nepatrí síce medzi ochranné pomôcky, ale v prípade potreby (nehody) ním môžeme privolať pomoc.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
--------------------------	------

vzdelávacia

Určiť a napísať názvy činností, pri ktorých je potrebné používať reflexnú vestu.

Deti môžu v tejto úlohe napísať akékoľvek činnosti, pri ktorých je potrebné používať reflexnú vestu. Môžu tiež písať názvy povolání (policajt, železničiar, záchranár...).

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Napísať informácie týkajúce sa bicyklovania.
telovýchovná, zdravotná a športová	Napísať informácie týkajúce sa bicyklovania.

Strana 58

Medzinárodný deň detí

Strana je venovaná Medzinárodnému dňu detí. Opisuje spôsob oslavy tohto sviatku v škole, ktorú navštevujú hlavní hrdinovia príbehu.

Návrhy na diskusiu

Ako oslavujete MDD v škole?

Ktorá oslava MDD sa ti najviac páčila? Prečo?

Oslavujete MDD aj doma? Ako?

Myslíš si, že MDD oslavujú deti na celom svete?

Čo si myslíš, prečo sa tento sviatok volá medzinárodný? Čo to znamená?

Ako by si chcel/-a stráviť tohtoročný MDD?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Dokresliť dané farebné útvary do štvorcovej siete.

Ak by mali deti s riešením úlohy problém, môžu pracovať v skupinách.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vypočítať zloženú slovnú úlohu.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Pokračovať vo vyfarbovaní vzoru.

Námet na aktivitu

Výrobok

Všetky deti majú rovnaké práva (opis pracovného postupu sa nachádza v PZ na strane 65)

Strana 59

Rudko

Strana nadväzuje na predchádzajúcu. Pokračujeme v príbehu o oslavách MDD na školskom dvore. Deti sa opäť ocitnú v opísanej situácii a žiadame od nich vhodný postoj.

Návrhy na diskusiu

Ako by si sa zachoval/-a v danej situácii?

Čo by si povedal/-a Rudkovi?

Myslíš si, že by bolo správne pri súťaži podvádzať? Prečo?

Ako by si sa cítil/-a, keby si prehral/-a len preto, že niekto pri súťaži podvádza?

Ako by si sa cítil/-a, keby si vyhral/-a len vďaka podvodu? Mal/-a by si radosť z víťazstva?

Ako sa správame k protihráčom?

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Zaujať správne stanovisko v opísanej situácii.

S úlohou podobného typu sa už deti v PZ viackrát stretli. Po vyriešení úlohy je vhodné vyzvať ich, aby napísali, z akého dôvodu by nebolo správne poslúchnuť Rudka.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vypočítať reťazový príklad.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vypočítať reťazový príklad.
prírodovedno-environmentálna	Napísať k obrázkom správne názvy stromov.

Po vyriešení úlohy sa s deťmi rozprávame o jednotlivých stromoch (o miestach, kde rastú, o využití kvetov, plodov a pod.)

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Identifikovať v rade písmen samohlásky a obojaké spoluhlásky a zložiť z nich slovo.

Strana 60

Beseda so včelárom

Strana je venovaná tematike včelárstva. Deti sa na nej oboznámia s informáciami o spôsobe života včiel, zložení ich tela a včelích produktoch.

Návrhy na diskusiu

Bol/-a si už na besede so včelárom?

Poznáš nejakého včelára? Ak áno, porozprávaj o ňom a informáciách, ktoré si sa od neho dozvedel/-a.

Vysvetli, prečo sú včely užitočné.

Ktoré produkty včiel poznáš?

S ktorými včelími produktmi si sa už stretol/-la, ktoré si ochutnal/-a?

Máš rád/rada med? Na aké účely ho využívaš?

Ktoré druhy medu poznáš?

Vysvetli, prečo má med rôzne názvy (púpavový, repkový...).

Vieš, ktoré včelie produkty sú liečivé? Ak áno, povedz ktoré a na čo slúžia.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Na základe čítania s porozumením vedieť priradiť otázku k správnej odpovedi.
prírodovedno-environmentálna	Dozvedieť sa ďalšie informácie o včelách.

Cieľom úlohy je, aby sa deti oboznámili s novými informáciami o včelách. Deti si musia naozaj dôkladne prečítať text, aby vedeli vyriešiť úlohu, čím je zabezpečené, že si informácie o včelách lepšie zapamätajú.

Po vyriešení úlohy môžu deti zisťovať v encyklopédii alebo na internete ďalšie informácie o živote včiel.

Vhodné je zorganizovať besedu so včelárom.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zložiť z daných písmen názvy včelích produktov.
prírodovedno-environmentálna	Určiť názvy včelích produktov.

Vhodným rozšírením úlohy je aktivita 1 opísaná nižšie.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Písať k obrázkom medu prídavné mená podľa druhu rastliny.
prírodovedno-environmentálna	Pri riešení úlohy sa oboznámiť s rôznymi druhmi včelieho medu.

Po vyriešení úlohy je vhodné rozprávať sa s deťmi o tom, prečo má med názov repkový, slnečnicový atď.

Námet na aktivitu

Deti rozdelíme do skupín. Každá bude mať za úlohu zistiť a napísať informácie o využití jednotlivých včelích produktov (každej skupine pridáme iné včelie produkty). Zistené informácie potom každá skupina prezentuje ostatným.

Strana 61

O čom včelár ešte hovoril

Strana úzko nadväzuje na predchádzajúcu stranu. S deťmi sa rozprávame o nebezpečnosti včelieho uštipnutia v prípade alergie a o prvej pomoci v tomto prípade, o tom, ako včielka po uštipnutí uhynie, o nebezpečnosti zdržovania sa v blízkosti včelích úľov a podobne.

Návrhy na diskusiu

Bol/-a si už v blízkosti včelích úľov? Čo si pozoroval/-a? Ako sa správali včielky?

Myslíš si, že je včelie uštipnutie nebezpečné?
 Uštipla ťa už niekedy včielka?
 Vieš, čo sa stane so včielkou, keď niekoho uštipne?
 Sú včielky užitočné? Zdôvodni.
 Skús povedať, čo by sa mohlo stať, keby všetky včielky vyhynuli.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Na základe čítania s porozumením priradiť k vetám správny obrázok.
telovýchovná, zdravotná a športová	Oboznámiť sa s postupom prvej pomoci pri poštipnutí včelou.

2

Úloha má zábavný charakter. Po jej vyriešení sa môžeme s deťmi porozprávať o rôznych druhoch úľov (o vývoji úľov – voľba tvaru a materiálu).

Strana 62

Koniec školského roka

Strana je venovaná záveru školského roka a činnosti, ktorým sa v tomto období žiaci venujú (upratovanie triedy, odovzdávanie učebníc...).

Návrhy na diskusiu

Čo robievate v škole posledné dni v škole?
 Ako chystáš učebnice, ktoré máš odovzdať?
 Správaš sa počas roka k učebniciam šetrne?
 Zdôvodni, prečo sa musia učebnice počas roka šetriť.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Sformulovať svoj názor týkajúci sa šetrného správania k učebniciam.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Identifikovať nevhodné správanie detí na obrázku.

Po vyriešení úlohy sa s deťmi rozprávame o tom, ktoré nevhodné správanie je aj nebezpečné – nebezpečenstvo vzniku úrazu.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Doplniť do tabuľky vhodné slová.

Po vyriešení úlohy sa môžeme s deťmi zahrať opísanú hru tak, že si deti vytvoria na papier tabuľku a píšú slová k určeným písmenám.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Nakresliť obrázok.

Strana 63

Vysvedčenie

Na strane sa nachádza obrázok určený na vyfarbenie; je zároveň odmenou za riešenie úloh v PZ počas celého školského roka. Úvodný príbeh hovorí aj o konci školského roka, o vysvedčeniach hlavných hrdinov.

Návrhy na diskusiu

Povedz, za čo dostala pani učiteľka kvety.

Čo všetko si sa počas tohto školského roka naučil/-a?

Aké budeš mať asi vysvedčenie?

Akú odmenu dostávaš za vysvedčenie ty?

Ako tráviš posledný školský deň po návrate domov? Porozprávaj o tom.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Vyfarbiť obrázok.